

מועד הגשה : 24.1.24

מהות התביעה : כספית, צווי עשה, הפרת הפרטיות

סכום התביעה : 172 מיליון ש"ח וסכום נוסף שלא ניתן להעריכו.

סכום התביעה האישית : 20,207 ש"ח

סכום האגרה : 5,959 ש"ח לפי פרט 11ב' לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007.

האם קיים הליך נוסף : לא קיים הליך נוסף בין הצדדים. קיימת בקשת אישור ת.צ. 59531-11-23 פלוני נ' Meta Platforms, Inc ואח', אשר השאלות המהותיות של עובדה או משפט המשותפות לחברי הקבוצה המתעוררות בה, דומות במידה מסוימת לשאלות המתעוררות בבקשה לאישור זו.

בעניין:

1. [REDACTED] (קטינה)

באמצעות אביה האפוטרופוס [REDACTED] ת.ז. [REDACTED]

2. [REDACTED] (קטין)

באמצעות אביו [REDACTED]

[REDACTED]

דוא"ל [REDACTED]

באמצעות ב"כ עוה"ד שאול ציוני (מ.ר. 35216) ואו חן נאמן ואו רעות זייטלבך

ממשרד ציוני פילרסדורף פיליפ עורכי דין

משד' שאול המלך 8, תל אביב 6140001 ת.ד. 40002

טל': 03-5244442 ; פקס : 03-7165379

דוא"ל : office@zplaw.co.ilהמבקשים**- נ ג ד -**

TikTok Pte. Ltd מס' חברה : 201719908M (חברה זרה המאוגדת בסינגפור)

1Raffles Quay, #26-10, South Tower, Singapore 048583

באמצעות טיקטוק אינפורמישן טכנולוג'יס תל אביב בע"מ ח.פ. 516180353

יגאל אלון 114, תל אביב- יפו 6744320

טל': 03-1111111.

המשיבה**בקשה לאישור תובענה ייצוגית**

המבקשים מתכבדים להגיש בזאת לבית המשפט הנכבד, בד בבד עם הגשת כתב התביעה בתיק זה, בקשה זו

לאישור התביעה כנגד המשיבה כתביעה ייצוגית, בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו – 2006)

(להלן : "החוק"). התובענה מצורפת **כנספת 1**.

ההמצאה למשיבה נעשית באמצעות טיקטוק אינפורמישן טכנולוג'יס תל אביב בע"מ ח.פ. 516180353 (ראו

החלטה בתי"צ 67824-07-20 שהרבני נ' TIK TOK PTE.LTD מיום 6.1.21).

ההדגשות אינן במקור אלא אם נאמר אחרת.

הזמנה לדין

הואיל ופלונית ואלמוני (קטינים) הגישו נגדך בקשה לאישור תובענה כייצוגית, הינך מוזמנת להגיש תשובה תוך 90 ימים ממועד המצאת הזמנה זו. אם לא תגישי כתב תשובה, בהתאם לתקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, תהיה למבקשים הזכות לקבל פסק דין או החלטה שלא בפניך.

חלק שני

I. הסעדים המבוקשים

- במסגרת בקשה זו יתבקש בית המשפט הנכבד להורות כדלקמן:
1. לאשר את התובענה המצורפת לבקשה זו כתובענה ייצוגית ("התובענה"), מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 ("החוק").
העתק התובענה, מצ"ב **כנספח 1**.
 2. להגדיר, בהתאם לסעיפים 10 ו-14(א)(1) לחוק, את הקבוצה שבשמה תוגש התובענה באופן הבא:
"כל אדם אשר השתמש או ישתמש בשירותיה של המשיבה באפליקציית טיקטוק (כהגדרתה להלן) לרבות באמצעות החזקת חשבון, אשר היה או יהיה מתחת לגיל 13 במועד השימוש ו/או ההרשמה למתן השירותים וזאת עד למועד של מתן פסק דין סופי בתובענה"
לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(2) לחוק, כי המבקשים יהיו התובעים הייצוגיים בתובענה זו, וכי באי כוחם יהיו באי כוח הקבוצה.
 4. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(3) לחוק, כי עילת התובענה הינה בהתאם לפרט 1 לתוספת השנייה לחוק ולהגדיר את השאלות המשפטיות והעובדתיות המשותפות לקבוצה כמפורט בסעי' 175 להלן.
 5. לקבוע בהתאם לסעיף 14(א)(4) לחוק כי **הסעדים** בתובענה הייצוגית יהיו כדלקמן:
 - 5.1. פיצוי בסך של 10 אלפים ש"ח לכל אחד מחברי הקבוצה.
 - 5.2. מתן צו המורה על השבה מלאה של הרווחים שהפיקה המשיבה שלא כדין כתוצאה מהפרת זכויות חברי הקבוצה, המוערכים בסך של 172 מיליון ש"ח.
 - 5.3. צו מניעה האוסר על המשיבה לעשות שימוש כלשהו במידע הנמצא אצלה ואשר מקורו בחברי הקבוצה מתחת לגיל 13 ו/או אשר נאסף עת היו מתחת לגיל 13.
 - 5.4. צו המורה למשיבה שלא לאפשר רישום ו/או שימוש של קטינים מתחת לגיל 13 בשירותיה, ולוודא זאת בצורה אפקטיבית.
 - 5.5. צו המורה למשיבה שלא לאפשר רישום של קטינים לשירותיה, ללא קבלת הסכמה מפורשת מאפוטרופסיהם החוקיים, ולאחר מתן יידוע מלא ביחס למידע שייאסף עליהם.
 - 5.6. צו המורה למשיבה ליתן גילוי מלא – במעמד הרישום – לכל אדם המבקש להירשם לשירותיהן כי עליו להיות מעל גיל 13 בעת הרישום, כי עליו לקבל הסכמה מפורשת של אפוטרופסיו לרישום ככל שהוא מתחת לגיל 18, וכן לגלות במעמד הרישום (ללא הפניות), בתמצית, את מהות המידע שהמשיבה תאסוף עליו בעת השימוש במתן השירותים.
 6. תשלום גמול למבקש, הוצאות ושכר טרחה, בתוספת מע"מ, לבאי כוחו בהתאם לדין: שכר הטרחה המוצע של בא הכוח המייצג ודרך חישובו: 15% מכל סכום שיפסק (לפי ע"א 345/03 **רייכרט נ' יורשי המנוח משה שמש ז"ל**, סב(2) 437 (2007)); הגמול המוצע למבקש ודרך חישובו: 5% מכל סכום שיפסק לטובת הקבוצות (לפי חישוב ע"א 345/03 **רייכרט נ' יורשי המנוח משה שמש ז"ל**, סב(2) 437 (2007)).
 7. לחלופין, לאשר את התובענה בשינויים עליהם יורה בית המשפט הנכבד בהתאם לסעיף 13 לחוק.

8. ליתן הוראות נוספות ככל שיהיה בכך צורך, בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד.

II. פתח דבר - תמצית הטענות

9. עניין לנו בתובענה הנוגעת להפרת זכויותיהם של מאות אלפי ילדים ישראלים, מתחת לגיל 13, אשר המשיבה ("טיקטוק"), מאפשרת להם להירשם לאפליקציה ולהשתמש בה ללא כל הפרעה, למרות שלפי תנאי השימוש היא מותרת לשימוש מגיל 13 בלבד, ולמרות שלא התקבל כל אישור מהאפוטרופוסים של הילדים (הוריהם) לשימוש באפליקציה, בניגוד גמור לדין. כפי שיפורט, טיקטוק פוגעת ומפרה את זכויותיהם של הילדים בצורה קשה, ובכלל זה זכותם לפרטיות, כאשר היא אוספת עליהם מידע אישי ופרטי בניגוד לדין, הכל בשל האינטרסים הכספיים הצרים והציניים שלה, וכאשר היא מתעשרת שלא כדין על חשבון הפרת זכויותיהם.

10. המשיבה, TikTok Pte. Ltd היא חלק מחברת ByteDance הסינית, והיא מפעילה את אפליקצית טיקטוק (TikTok), שהיא אפליקציה למדיה חברתית המאפשרת למשתמשים, בין היתר, לצפות, ליצור ולערוך סרטונים קצרים, וכן לשתף סרטונים ולהתחבר עם משתמשים אחרים דרך תגובות, לייקים ושיתופים. האפליקציה גם מספקת למשתמשים תוכן אישי המתאים להעדפות ולהתנהגות הצפייה שלהם, על בסיס המידע שנאסף עליהם. טיקטוק היא אחת מפלטפורמות המדיה החברתית המובילות והפופולאריות ביותר בעולם, היא זמינה במעל 150 מדינות ונכון לשנת 2023 יש לה כ-1.7 מיליארד משתמשים. כמו כן, טיקטוק היא האפליקציה עם הכי הרבה הורדות בעולם נכון לשנת 2023, וגם מבחינת "זמן השימוש הממוצע", טיקטוק ממוקמת במקום הראשון.

11. טיקטוק אוספת מהמשתמשים שלה מידע רב ונרחב ביותר, הכולל בין היתר: נתונים אישיים של המשתמש, נתונים ביחס לשימוש שלו בטיקטוק לרבות התוכן שהוא עיין בו ו/או שיתף אותו, השעה, התדירות ומשך הזמן של השימוש, מידע אודות החברים והעוקבים של המשתמש, מידע אודות שימושים שהמשתמש עושה מחוץ לטיקטוק לרבות באילו אתרי אינטרנט ואפליקציות אחרות הוא מבקר ועוד. מדובר במידע רב ו"עמוק" ביותר, שמתעד לא רק את השימושים שעושה הילד באפליקציה עצמה, אלא גם מחוצה לה.

12. כמו כן, וכפי שעולה ממדיניות הפרטיות של טיקטוק, לאחר איסוף המידע, היא מבצעת עיבוד וניתוח של המידע, לצורך שימושים שונים ונרחבים שנועדו להשיא את רווחיה, ובין היתר על מנת "להתאים אישית" את התוכן הממומן שהיא מציגה למשתמשים, עליהם היא מקבלת כסף ממפרסמים שונים.

13. מקור הרווח העיקרי של טיקטוק הוא במכירת פרסומות ורווחיה השנתיים מפרסום תוכן ממומן עומדים על מיליארדי דולרים ומכילים עצמם מדי שנה. לאור האמור, לטיקטוק קיים תמריץ כלכלי משמעותי ביותר לצבור כמה שיותר משתמשים, בוודאי צעירים, וזאת על מנת להשיא את רווחיה, אף אם מדובר ב"צבירה" שנעשית שלא כדין.

14. כידוע, קטין מתחת לגיל 18 נדרש לקבל הסכמה מדעת של הוריו או של אפוטרופסו לצורך ביצוע פעולה משפטית. בוודאי קטין מתחת לגיל 13, שהוא למעשה ילד. לטיקטוק עצמה קבעה, בתנאי השירות שלה, כי קטינים מתחת לגיל 13 אינם מורשים להשתמש בשירות.

אלא שטיקטוק, מפרה באופן בוטה וקשה את זכויות הקטינים מתחת לגיל 13, והכל בשל רצונה העז של טיקטוק להרוויח כסף, ויהי מה, גם במחיר הפרת הדין והתנאים שהיא עצמה קבעה.

15. כך, על אף שטיקטוק אוסרת כאמור במסגרת תנאי השימוש שלה על קטינים מתחת לגיל 13 להשתמש בפלטפורמות, הרי שבפועל, טיקטוק כלל לא בודקת בדרך כלשהי מהו גיל המשתמשים בעת הרישום, והיא מסתפקת בכך שהמשתמש רק מציין מתי חל יום הולדתו, הא ותו לא. בנוסף, טיקטוק כלל לא דורשת לקבל הסכמה או אישור של הוריו של הילד – בטרם יירשם לשירותיה.

16. כמו כן, במסגרת תהליך הרישום לטיקטוק – היא לא מודיעה דבר וחצי דבר לנרשמים כי האפליקציה מיועדת ומותרת לשימוש מגיל 13 ומעלה בלבד, ולא נמסרת שום הודעה או דרישה לפיה השימוש באפליקציה על ידי קטינים – דורש הסכמה ברורה ומפורשת מהורי הילדים. במצב דברים זה, ברור כי כל ילד, גם בגיל 8 יכול להירשם לאפליקציה ללא שום בעיה, פשוט על ידי כך שיציין תאריך לידה מוקדם יותר (כפי שגם עשו המבקשים בענייננו).
17. כתוצאה מכך, מיליוני ילדים ברחבי העולם, ומאות אלפים בישראל, נרשמים ללא כל בדיקה אמיתית של גילם – פשוט ע"י הקלדת גיל לידה פיקטיבי (מוקדם יותר). כך נחשפים מאות אלפי ילדים ישראלים בן רגע, לאפליקציה שעלולה לסכן אותם, לפגוע בהם, לקבל ולעשות שימוש במידע הפרטי שלהם, לגזול את זמנם, וממילא – שאינה מיועדת להם – לפי תנאי טיקטוק עצמה.
18. אם כן, טיקטוק מאפשרת לילדים לפתוח לעצמם משתמשים, ללא כל פיקוח אמיתי על גילם, בניגוד לדין ובניגוד לתנאי השימוש שלה עצמה, ללא קבלת הסכמת אפוטרופוסיהם של הילדים, וכתוצאה מכך, היא גם אוספת את כל אותם הנתונים האמורים גם ביחס לילדים אלה, ומשתמשת בהם כדי להשיא את רווחיה.
19. ויודגש, טיקטוק יודעת היטב כי ילדים **בהיקף עצום** נרשמים לאפליקציה – אבל היא באופן מכוון לא עושה דבר, שכן מבחינתה מדובר ב"מקור רווח". כך, על פי מחקרים ופרסומים שונים, בפועל נעשה שימוש נרחב באפליקציה בקרב ילדים ונוער. כך, שליש מהמשתמשים בטיקטוק בארה"ב הם מתחת לגיל 14, כך גם על פי החלטה שניתנה על ידי הרשויות בבריטניה כנגד טיקטוק הוערך מספר הילדים (מתחת לגיל 13) שלהם חשבוונות בטיקטוק בין 1.1 ל-1.75 מיליון משתמשים. כאשר לפי אותה החלטה, טיקטוק היא הפלטפורמה "השימושית ביותר" בקרב ילדים מגיל 3 עד 15, וכן למשך הזמן הרב ביותר.
20. גם בקרב הציבור הישראלי מדובר בפלטפורמה פופולארית ביותר, וזאת במיוחד בקרב ילדים ונוער. כך, נכון לחודש ינואר 2024 מדורגת האפליקציה של טיקטוק במקום הראשון בדירוג האפליקציות הרווחיות ביותר בישראל בקרב בעלי מכשיר אייפון ובמקום השני למשתמשים ישראליים בעלי מכשיר אנדרואיד.
21. כך על פי סקר שנערך במיוחד לצרכי הליך זה על ידי המומחה, פרופ' יצחק כץ ("הסקר"), כ- 69% מבני הנוער (גילאי 13-15) שיש להם טיקטוק, נרשמו לאפליקציה והחלו להשתמש בה **כשהיו מתחת לגיל 13**. נתון דומה ניתן למצוא גם ב"דו"ח מצב האינטרנט בישראל לשנת 2022" שפרסמה חברת בזק לפיו, **כ-70% מהילדים בישראל (!)** (בגילאים 8-12) משתמשים בטיקטוק. מדובר בנתונים בלתי נתפסים, אשר משמעותם היא כי אין כל משמעות למגבלה שטיקטוק קבעה ביחס לשימוש של ילדים בפלטפורמה, ושבפועל היא **אינה אוכפת** אותה, וכל זאת ממניעים ציניים וכספיים, ותוך גרימת נזק משמעותי לילדים - הן לאור המידע הנרחב שהיא אוספת עליהם והשימוש בו והן לאור ההשפעות המסוכנות שיש לפלטפורמה זו.
22. ודוק, עניין לנו בילדים מתחת לגיל 13, שהם אחת הקבוצות הפגיעות ביותר, ואשר זקוקות להגנה ברורה של הדין ושל בתי המשפט, ולא בכדי נקבע בחוק שדרושה הסכמה של אפוטרופוסיהם. הפגיעה בחברי הקבוצה היא חמורה ביותר – הן משום שנאסף עליהם מידע רב ביחס לשימושם ברשתות חברתיות, בהן לילדים יש נטייה לחשוף מידע רב, ללא הבנה אמיתית של משמעות פעולותיהם וכך נפגעת פרטיותם, והן משום שהם למעשה משתמשים בפלטפורמה שכלל אינה מיועדת להם, ובכך נחשפים לתוכן בעייתי או מזיק, מכלים את זמנם בעיון ב"פיד" האינסופי של טיקטוק וכיוצא"ב.
23. בעניין זה יש לציין, כי טיקטוק נחשבת לפלטפורמה רעילה ובעייתית במיוחד. כך, ילדים נחשפים ל"אתגרי טיקטוק" מסוכנים ובעייתיים. כך גם, לפי הסקר המצורף לבקשה זו, כ- 56% מהקטינים שהשתתפו בסקר מדווחים כי נחשפו לתכנים בעייתיים או בלתי הולמים בטיקטוק, ו- 11% דיווחו שחוו בריונות. מחקר אחר שנערך על ידי "המרכז ללוחמה בשנאה ושקרים באינטרנט" הראה כי האלגוריתם של טיקטוק, מפציץ את דף

הבית של הקטינים בטיקטוק בתוכן מזיק תוך דקות – כולל תוכן על דימוי גוף, בריאות נפשית, הפרעות אכילה וסרטונים של פגיעה בעצמי. כמו כן, בשנים האחרונות חלה עלייה מדאגה ביותר בשיח האנטישמי ברשתות החברתיות ובפרט בטיקטוק, אשר האלגוריתם שלה מגביר למעשה את החשיפה לתוכן אנטישמי ובכך מלבה את השיח. כך למשל, בשנת 2021 חלה עלייה של 41% בפוסטים אנטישמיים, עלייה של 912% בתגובות אנטישמיות, ועלייה של 1375% בשמות משתמשים בהשוואה לשנת 2020. כמו כן, מאז הטבח שביצעו מחבלי החמאס ב- 7.10.2023, חלה עלייה חדה נוספת בשיח האנטישמי. מטבע הדברים, ילדים רבים נחשפים לתכנים נוראיים אלו, בתקופה קשה ומאתגרת גם כך לכל ישראלי באשר הוא, קל וחומר לילד.

24. כמו כן, על טיקטוק הוטלו קנסות כבדים ומשמעותיים ביותר בכל הקשור להפרת זכויות ילדים ברחבי העולם. כך, למשל, בחודש ספטמבר 2023 התקבלה החלטת המועצה להגנת המידע באירלנד (ה-DPC) במסגרתה נקנסה טיקטוק בסך של 345 מיליון יורו בגין פגיעה בזכויות קטינים. כך, למשל, בחודש אפריל 2023, הטילה הרשות להגנת המידע בבריטניה קנס בסך 12.7 מיליון ליש"ט על טיקטוק בגין פגיעה בזכויות המשתמשים הילדים ובגין כך שאפשרה לילדים מתחת לגיל 13 להירשם לפלטפורמה, כאשר נקבע כי טיקטוק נכשלה מלנקוט באמצעים סבירים שימנעו זאת, וכי הדבר היה ידוע לדרגים הגבוהים ביותר בחברה. כך גם בשנת 2019 נקנסה טיקטוק על ידי ועדת הסחר הפדרלית בארה"ב בסך של 5.7 מיליון דולר בגין איסוף מידע על ילדים מתחת לגיל 13 בניגוד לדין. טיקטוק נקנסה גם בהולנד ובדרום קוראה בגין פגיעה בזכויות הילדים המשתמשים. **אך טיקטוק בשלה.** כוחם של רווחי העתק המופקים על חשבון הפרת זכויות הילדים, ככל הנראה חזקים יותר מכל קנס שתקבל.

25. אם כן, מצד אחד ניצבים הילדים, שהם חלשים ביותר, ומצד שני – נמצא תאגיד ענק גלובלי, בעל שווי עצום. מדובר בפערי כוחות עצומים ולא נתפסים, שמחייבים את אותו תאגיד ענק, להתנהגות זהירה ביותר, ועל הקפדה על זכויות הילדים. אלא שלצערנו, טיקטוק בחרה לפעול בדיוק ההיפך מכך, והיא מנצלת את פער הכוחות העצום בינה לבין הילדים – לשם גריפת רווחים, ויהי מה, והכל תוך הפרה ולמעשה דריסה של זכויותיהם. בסופו של דבר, טיקטוק העדיפה את האינטרס הכספי שלה על חשבון זכויות הילדים.

חלק שלישי

III. העובדות הרלוונטיות

א. הצדדים

26. המשיבה, TikTok Pte. Ltd, היא תאגיד בינלאומי בבעלותה של החברה הסינית ByteDance Ltd (להלן, יחדיו: "טיקטוק"), אשר מפתחת, משווקת ומפעילה פלטפורמת מדיה חברתית בשם "TikTok" ליצירה ושיתוף של סרטונים קצרים. טיקטוק היא ענקית טכנולוגיה אשר שוויה מוערך בכ- 75 מיליארד דולר¹ והיא בעלת כוח שוק אדיר בתחום המדיה החברתית בעולם ובישראל בפרט.

העתק תנאי השירות של טיקטוק, מצ"ב **כנספת 2**.

העתק מדיניות הפרטיות של טיקטוק, מצ"ב **כנספת 3**.

העתק הגדרות הפרטיות ובטיחות של בני נוער שפרסמה טיקטוק, מצ"ב **כנספת 4**.

27. המבקשת 1, היא קטינה בת 15 (נולדה ביום [REDACTED]) אשר פתחה חשבון בטיקטוק למיטב הידיעה בחודש ספטמבר 2020, כשהיתה בת 11 וחצי לערך. המבקש 2, הוא קטין בן 14 (נולד [REDACTED]) אשר למיטב הידיעה פתח חשבון בטיקטוק בחודש יוני 2022, כשהיה בן 12 וחצי שנים. שני המבקשים הכניסו תאריך

¹ <https://earthweb.com/how-much-is-tiktok-worth>

לידה פיקטיבי במסגרת תהליך ההרשמה, כזה שלפיו גילם גדול יותר מ-13, והם לא נדרשו לאמת את גילם בכל דרך אחרת.

העתק צילומי המסך מתוך חשבונות הטיקטוק של המבקשים, מצ"ב **כנספח 5**.

28. אם כן, שני המבקשים פתחו את חשבונות הטיקטוק שלהם כשהיו מתחת לגיל 13, ושני המבקשים פתחו את חשבונות הטיקטוק שלהם ללא רשות והסכמה של הוריהם.

29. קודם להגשת תובענה זו פנו המבקשים לטיקטוק וביקשו לקבל את התיעוד של המידע שנאסף עליהם. עיון במידע שנאסף (אשר נפרס על פני אלפי עמודים!) מראה עד כמה רב מעמיק ונרחב המידע שאוספת טיקטוק על ילדים העושים שימוש בפלטפורמות.

העתק המידע האישי שאספה טיקטוק על המבקשת 1, מצ"ב (במדיה דיגיטלית) **כנספח 6**.

העתק המידע האישי שאספה טיקטוק על המבקש 2, מצ"ב (במדיה דיגיטלית) **כנספח 7**.

30. שני המבקשים משתמשים בטיקטוק באופן משמעותי במהלך התקופה שמאז הרשמתם.

ב. המודל העסקי של טיקטוק – הפקת רווחים מפרסומות המותאמות אישית למשתמש על בסיס מידע שנאסף עליו

31. בשנת 2014 השיקה טיקטוק לראשונה בסין פלטפורמת מדיה חברתית בשם "Dǒuyīn" לשיתוף ויצירת סרטונים קצרים. בשנת 2017 הושקה אפליקציית "טיקטוק" שהיא למעשה הגרסה הבינלאומית של אותה אפליקציה סינית. בהמשך, רכשה טיקטוק חברה שהפעילה גם היא אפליקציה ליצירה ושיתוף סרטונים בשם "musical.ly" אשר כיוונה לשוק "גיל העשרה" בארצות הברית (להלן: "מיוזיקלי"). בשנת 2018 התמזגה הפעילות של טיקטוק עם מיוזיקלי.

32. טיקטוק היא אחת מפלטפורמות המדיה החברתית המובילות והפופולאריות ביותר בעולם, היא זמינה במעל 150 מדינות ונכון לשנת 2023 יש לה כ-1.7 מיליארד משתמשים. כמו כן, טיקטוק היא האפליקציה עם הכי הרבה הורדות בעולם ("the Most Downloaded App Globally") נכון לשנת 2023 (ראו נספח 8 להלן).

העתק כתבה בנושא "The World's Most Popular Apps by Downloads" מיום 9.11.23, מצ"ב **כנספח 8**.

33. גם מבחינת "זמן השימוש הממוצע" באפליקציה, טיקטוק ממוקמת במקום הראשון, כאשר בשנת 2023 השתמשו בטיקטוק בממוצע 55.8 דקות. לשם השוואה, הפלטפורמה השנייה היא YouTube אשר זמן השימוש הממוצע שלה עומד על 47.5 דקות (נספח 9 להלן).

העתק נתונים סטטיסטיים שפרסם אתר "Influencer Marketing" על טיקטוק בשנת 2023, מצ"ב **כנספח 9**.

34. נתונים דומים גם התקבלו בסקר שנערך במיוחד לצורך הליך זה על ידי פרופ' יצחק כ"ץ (להלן: "חוו"ד מומחה" או "הסקר"). על פי תוצאות הסקר, 88% מהקטינים שהשתתפו בסקר מדווחים שהם משתמשים בטיקטוק כל יום (63%) או כמעט כל יום (25%), ו-77% מהקטינים בגיל 13 מדווחים כי הם משתמשים בטיקטוק מעל שעה בכל יום, מתוכם 46% מדווחים שהם משתמשים בטיקטוק מעל לשעה וחצי בכל יום(!). מדובר בנתונים מדהימים ממש.

חוות דעת מומחה של פרופ' יצחק כ"ץ מיום 18.1.24, מצ"ב **כנספח 10**.

35. פלטפורמת טיקטוק בנויה כך שבדרך הבית מוצגים למשתמש סרטונים קצרים באופן שוטף ובלתי נגמר, כך שכל עוד המשתמש ממשיך לגלול למטה, ימשיכו להופיע עוד ועוד סרטונים חדשים. התוכן שמוצג למשתמש כולל הן סרטונים שמשותפים חבריו של המשתמש ומשתמשים זרים, והן תכנים פרסומיים.

36. למעשה, מקור הרווח העיקרי של טיקטוק הוא במכירת פרסומות², ועל פי פרסומים שונים, רווחיה השנתיים מפרסום תוכן ממומן עומדים על מיליארדי דולרים ומכפילים את עצמם מדי שנה. לפי הפרסומים, בשנת 2021, הכנסותיה של טיקטוק מפרסומות בלבד עמדו על 3.88 מיליארד דולר, בשנת 2022 הכנסותיה מפרסומות הגיעו לכ-10 מיליארד דולר – גידול של 155% מהשנה הקודמת. כך גם בשנת 2023, לפי פרסומים שונים הכנסותיה של טיקטוק מפרסומות מוערכות בכ-13.2 מיליארד דולר, כלומר, **פי 3** מהכנסותיה בשנת 2021. ע"פ דו"ח שפורסם באתר satista, הכנסות טיקטוק מפרסום בשנת 2023 הן **92 דולר למשתמש**³.

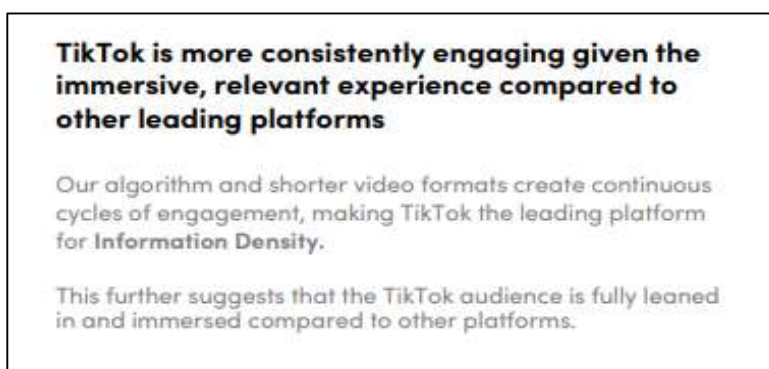
העתק פרסומים שונים אודות הרווחים שמפיקה טיקטוק, מצ"ב **נספח 11**.

37. על מנת להשיא את רווחיה מפרסום, המודל העסקי של טיקטוק בנוי על התאמת הפרסומות למשתמש הספציפי וזאת באמצעות **עיבוד וניתוח המידע האישי** שהיא אוספת עליו ובכלל זה נתוני האישיות ונתוני השימוש שלו (כפי שנרחיב גם בפרק הבא). כך, בדף הבית של טיקטוק המכונה "**עבורך**" ("For You"), מוצגים למשתמש סרטונים, לרבות תוכן פרסומי אשר מותאם לתחומי העניין שלו וזאת באמצעות אלגוריתמים אשר מעבדים את הנתונים הרבים שנאספים על המשתמש.

38. ויודגש, לטיקטוק קיים אינטרס כי משתמשיה יבלו כמה שיותר זמן באפליקציה הן בשל חשיפתם ליותר תוכן פרסומי, והן בשל כך שככל שהמשתמשים צופים בסרטונים רבים יותר, האלגוריתם של טיקטוק אוסף יותר מידע על המשתמש ויכול להתאים פרסומות באופן יעיל יותר.⁴

39. כך מודה במפורש טיקטוק במדיניות הפרטיות שלה (נספח 3 לעיל) תחת הנושא "כיצד אנחנו משתמשים במידע שלך", כי היא משתמשת במידע "**כדי למדוד ולהבין את יעילות הפרסומות ותוכן אחר שאנו מגישים לך ולאחרים, וכדי להציג לך פרסום, כולל פרסום ממוקד, בפלטפורמה**".

40. כך גם במחקר שפרסמה טיקטוק על אפקטיביות הפרסום בטיקטוק בהשוואה לטלוויזיה ופלטפורמות אחרות, התגאתה טיקטוק באלגוריתמים שלה, אשר מתאימים את הפרסומות באופן אישי למשתמש ובכך "גוברים" על פלטפורמות אחרות:

העתק המחקר שפרסמה טיקטוק ביחס לאפקטיביות הפרסום בה מחודש יוני 2021, מצ"ב **נספח 12**.

41. אחד המדדים המובילים לבדיקת אפקטיביות של שיווק דיגיטלי הוא "שיעור המעורבות" (Engagement Rate) אשר מודד את מידת המעורבות הפעילה של המשתמשים ביחס לתוכן שפורסם באמצעות תגובות,

² ראו למשל: <https://businessmodelanalyst.com/is-tiktok-profitable>

³ [TikTok ad revenue per user U.S. 2024 | Statista](https://www.statista.com/statistics/1105842/tiktok-ad-revenue-per-user-u-s-2024/)

⁴ ראו עמ' 240 בתביעה של ארה"ב, נספח 25 להלן.

"לייקים" ושיתוף התוכן. ההנחה היא שככל שמידת המעורבות של המשתמשים גבוהה יותר כך הסיכוי שיהפכו ללקוחות של המותג המפרסם- גובר.

42. בענייננו, נכון למועד הגשת תובענה זו, טיקטוק היא פלטפורמת המדיה החברתית בעלת "שיעור המעורבות" הגבוה ביותר (סעי' 32, נספח 13 להלן), אותו היא משיגה כאמור באמצעות התאמת הפרסומות למשתמש לאחר עיבוד המידע האישי שאספה עליו. מדובר בנתון מהותי ומכריע מבחינת מפרסמים באיזו פלטפורמה לפרסם, ולא בכדי רווחיה של טיקטוק מפרסום מכפילים עצמם מידי שנה (כפי שראינו לעיל).

העתק כתבה בנושא " 32 Latest TikTok Statistics For 2024: The Definitive List " מיום 1.1.24, מצ"ב נספח 13.

43. כמו כן, וכפי שיפורט גם בהמשך, אפליקציית טיקטוק פופולארית במיוחד בקרב ילדים ונוער. טיקטוק משתמשת בטכניקות שיווק אגרסיביות על מנת למשוך ילדים להשתמש באפליקציה ולשם יצירת רווחים, וברור שהיא מפיקה הכנסות עצומות שלא כדין ממשתמשים מתחת לגיל 13.

44. אם כן, אין מחלוקת שהמודל העסקי של טיקטוק בנוי על איסוף מידע אישי על משתמשיה, לרבות ילדים, ועיבודו לצורך התאמה מיטבית של הפרסומות שהיא מוכרת באופן אשר מניב לה רווחים אדירים.

45. לאור האמור, גם אין מחלוקת שלטיקטוק קיים תמריץ כלכלי משמעותי ביותר לצבור כמה שיותר משתמשים, בוודאי צעירים, וזאת על מנת להשיא את רווחיה, אף אם מדובר ב"צבירה" שנעשית שלא כדין.

46. יוער, כי אינטרס דומה קיים לחברות אחרות בתחום כגון Meta Platforms Inc (המפעילה את המדיות החברתיות פייסבוק ואינסטגרם). כך, בתביעה שהגישו לאחרונה מדינות שונות בארה"ב כנגד ⁵Meta, הובאו ראיות רבות לכך שיש לה מדיניות מכוונת לגייס ילדים כמשתמשים.

ברור, כי טיקטוק ו-Meta גם "מתחרות" ביניהן על גיוס הילדים כמשתמשים, וכי נוצר בין חברות אלה (והחברות אחרות "בתחום") מעין "מירוץ לתחתית" להשגת משתמשים צעירים, תוך הפרה בוטה של זכויות הילדים, ומתוך אינטרסים ושיקולים ציניים.

העתק תביעת המדינות כנגד Meta, מצ"ב נספח 14.

ג. המידע שאוספת טיקטוק על לקוחותיה לצורך השאת רווחיה

47. מעיון בתנאי השימוש ומדיניות הפרטיות של טיקטוק, עולה כי היא אוספת מידע נרחב ביותר על לקוחותיה, והיא אף עושה במידע זה שימושים נרחבים ומפיקה ממנו ערך כלכלי רב.

48. כך, בהתאם למדיניות הפרטיות של טיקטוק (נספח 3 לעיל), הפלטפורמה מתחילה לאסוף מידע על המשתמש מרגע הרשמתו לפלטפורמה, ולאורך כל זמן השימוש בה. המידע שנאסף הוא נרחב ביותר ונחלק לשלושה סוגים: מידע שמסופק ע"י המשתמש, מידע שנאסף באופן אוטומטי ומידע שנאסף ממקורות אחרים.

49. בקטגוריה הראשונה, "מידע שאתה מספק", חלק מהמידע שנאסף, כולל בין היתר: שם משתמש וסיסמה, תאריך לידה, כתובת דוא"ל ו/או מספר הטלפון, תמונת הפרופיל וכל מידע אחר שחושף המשתמש בפרופיל, כל התוכן "שיוצר" המשתמש בפלטפורמה לרבות תמונות, שמע, סרטוני וידאו (גם אם המשתמש בחר שלא להעלות אותם), תגובות וביקורות של המשתמש, הודעות שנשלחו באמצעות הפלטפורמה, פרטי רכישה שהתבצעה באמצעות או בפלטפורמה ואנשי הקשר בטלפון האישי של המשתמש וברשתות החברתיות.

בקטגוריה השנייה, "מידע שנאסף באופן אוטומטי", כולל בין היתר: מידע ביחס לשימוש ובכלל זה, אופן האינטראקציה של המשתמש עם תכנים מוצגים ופרסומות, היסטוריית גלישה וחיפוש בפלטפורמה; מידע המוסק לגבי המשתמש כמו מאפייניו, תחומי העניין שלו, מגדר; מידע על המכשיר של המשתמש כמו דגם ומערכת המכשיר, כתובת ה-IP, שמות וסוגי אפליקציות וקבצים, פרטי מיקום של המשתמש, כולל מידע המתבסס על כרטיס ה-SIM או כתובת ה-IP שלו ועוד.

50. בקטגוריה השלישית, "מידע ממקורות אחרים", המידע שנאסף כולל בין היתר: מידע מפלטפורמות אחרות אשר באמצעות החשבון של המשתמש באותן פלטפורמות נרשם המשתמש לטיקטוק, מידע שסופק ע"י שותפי פרסום ו"שותפים אחרים" (אשר טיקטוק אינה טורחת להגיד מיהם אותם שותפים עלומים) על פעולות שבוצעו מחוץ לפלטפורמה כמו באפליקציות ובאתרים אחרים, כולל מוצרים או שירותים שנרכשו, וזאת בנוסף למידע אודות המשתמש כגון מספרי טלפון וכתובות דוא"ל. כמו-כן, טיקטוק אוספת מידע ממשתמשים אחרים שמזכירים את המשתמש לרבות הודעות ישירות שהועברו ביניהם וכן מידע "ממקורות אחרים הזמינים לציבור" (גם כאן היא לא מציינת באילו מקורות ספציפיים מדובר). בנוסף, טיקטוק אוספת מידע על משתמשיה מבתי עסק וספקי תשלום לרבות פרטי אישור תשלום ומידע על משלוח מוצרים.

51. חשוב להדגיש כי פרטי המידע הרבים שפורטו לעיל הם רק חלק מהמידע הנרחב שאוספת טיקטוק על לקוחותיה, לפירוט המלא ראו נספח 3 לעיל.

52. כמו כן, לפי מדיניות הפרטיות של טיקטוק, לאחר איסוף המידע, טיקטוק מבצעת **עיבוד וניתוח** של המידע הנרחב שאספה, לצורך שימושים שונים ונרחבים שנועדו להשיא את רווחיה. כך, בין היתר, משתמשת טיקטוק במידע אישי של משתמשיה על מנת להסיק מידע נוסף לגבי המשתמש כגון **טווח הגילאים**, המגדר, ותחומי העניין שלו, על מנת "להתאים אישית" את התוכן הממומן שהיא מציגה להם. כפי שמוסבר במדיניות הפרטיות (נספח 3 לעיל):

כיצד אנו משתמשים במידע שלך

כפי שמוסבר להלן, אנו משתמשים במידע שלך כדי לשפר את הפלטפורמה, לתמוך בה ולנהל אותה, כדי לאפשר לך להשתמש בכלים שלה, וכדי למלא ולאכוף את תנאי השירות שלנו. אנו עשויים גם להשתמש במידע שלך כדי, בין היתר, להתאים אישית תוכן שאתה רואה בפלטפורמה, לקדם את הפלטפורמה ולהתאים אישית את חווית המודעות שלך. על פי רוב אנו משתמשים במידע שאנו אוספים בדרכים הבאות:

- כדי למדוד ולהבין את יעילות הפרסומות ותוכן אחר שאנו מגישים לך ולאחרים, וכדי להציג לך פרסום, כולל פרסום ממוקד, בפלטפורמה.

53. עוד מציינת טיקטוק כי היא עושה שימוש במידע על המשתמש "כדי לשלוח חומרי קידום מכירות, כולל באמצעות מסרים מידיים או דוא"ל, מטעמנו או מטעם החברות המסונפות שלנו וצדדים שלישיים מהימנים", כאשר היא אינה מציינת מיהם אותם "צדדים שלישיים" עלומים. טיקטוק גם עושה שימוש במידע האישי לצורך "שיפור מוצריה" ופיתוח מוצרים. בנוסף טיקטוק משתפת את המידע האישי שהיא אוספת על המשתמשים עם צדדים שלישיים רבים ושונים וביניהם "שותפים עסקיים", "ספקי שירות", "מפרסמים", "רשתות פרסום", וחברות צד שלישי אשר מודדות ביצועים ומנתחות את פעילות המשתמשים בפלטפורמה. טיקטוק אינה מציינת מיהן אותן חברות שמהוות "ספק שירות" או "שותף עסקי".

54. יתרה מכך, בכל הקשור לרשתות פרסום וחברות למדידת ביצועים, לא רק שטיקטוק לא מציינת באופן ספציפי מי הן אותן חברות אלא שהיא גם מסירה אחריות ומציינת כי "איננו אחראים לנהלי הפרטיות של

צדדים שלישיים אלה, ונוהלי המידע של צדדים שלישיים אלה אינם נכללים במדיניות פרטיות זו". כלומר טיקטוק מעבירה מידע אישי על משתמשיה לצדדים שלישיים ואז מתנערת מאחריות ביחס לשמירה עליו.

55. אם כן, טיקטוק אוספת מידע אישי על לקוחותיה בהיקף אדיר (די לעיין באלפי עמודי המידע שאספה טיקטוק ביחס לכל אחד מהמבקשים, נספחים 6-7 לעיל), מעבדת ומנתחת אותו, ולאחר מכן עושה במידע זה (לו ערך כלכלי עצום) שימוש נרחב למטרותיה השונות ובכלל זה לצורך פרסום ממומן, שיפור מוצריה השונים, פיתוח מוצרים, והעברת מידע לצדדים שלישיים.

56. וחשוב להדגיש, המודל העסקי של טיקטוק מבוסס על איסוף כמה שיותר מידע על משתמשיה ושימוש בו על מנת למקסם את רווחיה, כאשר היא מייצרת את רוב הכנסותיה ממפרסמים, שיכולים להשתמש בפרסום ממוקד בהתבסס על הנתונים האישיים שטיקטוק אוספת על כל משתמש.

57. מיותר לציין כי איסוף ושימוש במידע אישי בצורה כל כך נרחבת כרוכה בפגיעה אנושה בפרטיות המשתמש וכנגזרת לכך, מחייבת **הסכמה מודעת** לפגיעה בפרטיות הכרוכה בעצם השימוש בטיקטוק.

ד. טיקטוק מגבילה את השימוש בפלטפורמה לגיל 13 ומעלה

58. באופן תמוה, תנאי השימוש של טיקטוק הם באנגלית. התנהלות חסרת תום לב וחסרת הגיון מצידה של טיקטוק, אשר ברור שנועדה לפגוע ביכולתם של קטינים להבין את התנאים ובוודאי "להסכים" להם. מכל מקום, לפי תנאי השימוש של טיקטוק (נספח 2 לעיל), המשתמשים חייבים להיות בני 13 ומעלה:

e. Age Limit. The Services are only for people 13 years old and over (with additional limits that may be set forth in the Supplemental Terms – Jurisdiction-Specific). By using the Services, you confirm that you are over the relevant age specified herein. If we learn that someone under the relevant age specified above is using the Services, we will terminate that user's account.

59. כך גם מצוין במדיניות הפרטיות של טיקטוק (נספח 3 לעיל):

TikTok אינה מיועדת לילדים מתחת לגיל 13 שנה. במקרים מסוימים גיל זה עשוי להיות גבוה יותר עקב דרישות רגולטוריות מקומיות, אנא עיין בתנאים הנוספים המקומיים שלך לקבלת מידע נוסף. אם אתה סבור שקיים משתמש שגילו נמוך מגיל מינימלי זה, אנא צור איתנו קשר בכתובת <https://www.tiktok.com/legal/report/privacy>.

60. כמו כן, במדיניות הפרטיות של טיקטוק נקבעו תנאים משלימים ביחס לישראל:

ישראל

אם אתה משתמש בשירותים שלנו בישראל, התנאים הנוספים הבאים חלים.

- אתה מצהיר שאתה מעל גיל 18 שנה. אם אתה מתחת לגיל 18, אנא בקש מההורה או מהאפוטרופוס החוקי שלך לקרוא זאת יחד עמך. אם אתה בוחן תנאים אלה כהורה/אפוטרופוס חוקי של משתמש שגילו פחות מ-18 שנה, אתה מצהיר בזאת כי משתמש זה הוא מעל גיל 13 שנה, כי קראת ואישרת את מדיניות הפרטיות ותנאי השימוש של TikTok וכי אתה מסכים לשימוש של ילדך בפלטפורמה ולרישום לחשבון.

61. אם כן, טיקטוק יודעת היטב וקבעה בעצמה, כי ילדים מתחת לגיל 13 כלל אינם יכולים להשתמש בפלטפורמה, וביחס לקטינים מתחת לגיל 18, על פי הדין הישראלי הם אינם יכולים להשתמש בפלטפורמה ללא קבלת אישור מהאפוטרופוסים החוקיים שלהם.

62. כמו כן, טיקטוק פרסמה הגדרות פרטיות ובטיחות של בני נוער (להלן: **"הגדרות פרטיות לבני נוער"**, נספח 5 לעיל) בהן נקבע כי למשתמשים בני 13-15 החשבון מוגדר "פרטי" כברירת מחדל, אך הם יכולים להפוך אותו לציבורי. באשר לגילאי 16-17 הרי שהחשבון מוגדר **"ציבורי"** **כברירת מחדל**, כך שניתן לעקוב אחר חשבונם של קטינים בני 16 ומעלה, ולצפות בתכנים המפורסמים על ידם אלא אם ישנו מיוזמתם את החשבון לחשבון "פרטי". יוער, כי עד לחודש ינואר 2021, ברירת המחדל של כל החשבונות של הקטינים בטיקטוק היתה שהם "ציבוריים" (קרי חשופים לעיני כל) ולא פרטית (ועל כך היא נקנסה במאות מיליוני יורו, ראו להלן).

63. בנוסף, מתוך ידיעה שילדים מתחת לגיל 13 מוצאים עניין ומעוניינים להשתמש בפלטפורמה, טיקטוק סיפקה להם חוויה נפרדת של שימוש באפליקציה, הנקראת "מצב ילדים" ("Kids Mode"), אך זו זמינה למשתמשים **בארצות הברית בלבד**. כלומר לקטינים מישראל מתחת לגיל 13 - טיקטוק לא מספקת פתרון בדבר שימוש בפלטפורמה – שכאמור, נאסר עליהם להשתמש בפלטפורמה.

64. לאור העובדה שעבוד המידע האישי של המשתמשים נמצא ב"ליבת" עסקיה ופעילותה של טיקטוק, הרי שהאיסור על ילדים מתחת לגיל 13 להשתמש בפלטפורמה, הוא תנאי חשוב ובסיסי שטיקטוק צריכה לקיים בקפדנות, על מנת לנהל את עסקיה בהתאם לתנאים שהיא עצמה הגדירה. בדיוק כפי שעסק למכירת אלכוהול לא יכול למכור אלכוהול לילדים, או חברת סיגריות שתמכור סיגריות לילדים.

65. בפועל, וכפי שיפורט להלן, על אף ההגבלה שנקבעה בתנאי השירות של טיקטוק, ועל אף העובדה שמדובר בילדים שדרושה הסכמה מפורשת ומודעת של הוריהם לשימוש בפלטפורמה, טיקטוק בפועל לא עושה כל צעד אפקטיבי על מנת למנוע את השימוש בפלטפורמות אלו על ידי ילדים מתחת לגיל 13. להיפך, היא פועלת באופן נמרץ "לגייס" לשורותיה כלקוחות ילדים מתחת לגיל 13, שכן זהו "מנוע הצמיחה" שלה – ילדים.

ה. השפעות השימוש בטיקטוק על ילדים

66. נראה כי אין חולק, שילדים מתחת לגיל 13 הם "הקהל" הפגיע ביותר ברשתות החברתיות וכפועל יוצא מכך זקוקים להגנה ברורה של הדין ושל בתי המשפט.

67. שימוש ברשתות חברתיות טומן בחובו סיכונים רבים עבור הילדים (כפי שנראה להלן), ובכלל זה, פגיעה באוטונומיה ובשליטה על המידע האישי שלהם, סכנה להיחפז למטרה לשחקנים "רעים", חשיפה לתכנים בעייתיים, לאלימות, בריונות, סיכון לחרדה חברתית, בעיות בהערכה עצמית, לחץ חברתי וכו'. ודוק, לא בכדי הפלטפורמה אינה מיועדת לילדים מתחת לגיל 13, והגבלה זו נועדה למנוע בין היתר את חשיפתם לתכנים מזיקים או לא נאותים לגילם הצעיר.

68. מעבר לכך, הפגיעה בפרטיותם של הילדים כתוצאה מהשימוש היא חמורה ביותר – שכן מצד אחד מדובר בילדים ממש, ומצד שני, המידע שנאסף עליהם רב ביותר, וקשור לשימושם ברשתות חברתיות, שבהן לילדים יש נטייה לחשוף מידע רב, ללא הבנה אמיתית של חשיבות ורגישות הדברים. יפים לעניינו הדברים שנכתבו בדו"ח של איגוד האינטרנט הישראלי, **פרטיות ילדים בעידן האינטרנט מדיניות הסדרה מוצעת** (2016):⁶

"...ילדים (בעיקר בגילאים צעירים) נחשבים ככלל ככאלו שאין בידם את היכולת הקוגניטיבית והנפשית להבין את מורכבות והיקף השימוש במידע ברשת, ולהתמודד עם הסכנות הקיימות ברשת. במסגרת שימושם ברשתות חברתיות נוטים ילדים ובני-נוער לחשוף מידע אישי רב באופן אשר עלול לחשוף אותם וכן לשימוש מניפולטיבי (cyberbullying) לתופעות פסולות כגון פדופיליה, גניבת זהות ובריונות רשת במידע לצורך השפעה על הרגלי הצריכה שלהם ודעותיהם"

ובהמשך (עמ' 9):

⁶ https://www.isoc.org.il/wp-content/uploads/2016/11/Childrens_Online_Privacy_Report.pdf

"עם זאת השימוש הרב של ילדים ובני-נוער ברשת טומן בחובו גם אתגרים וקשיים מסוגים שונים. אתגר מרכזי נוגע לסוגיית השמירה על פרטיות ילדים ברשת, ולהגנה על ילדים מפני פגיעות העשויות להתרחש כתוצאה מחשיפת מידע הנוגע אליהם ברשת, ושימוש של גורמים שונים במידע זה. במסגרת שימושם ברשתות חברתיות נוטים ילדים ובני-נוער לחשוף מידע רב, לרבות תמונות אינטימיות, מידע על אודות יחסיהם בתוך המשפחה ועם סביבתם, ונתונים הנחשבים פרטיים כדוגמת מספר תעודת זהות, כתובות דוא"ל ותאריך לידה. מצב זה נכון ככל הנראה גם ביחס לילדים ובני-נוער ישראלים".

וכן (בעמ' 10):

"בנוסף, שימוש ברשת (האינטרנט והסלולר) כרוך בזרימת מידע אצל צדדים שלישיים, באופן המשאיר "עקבות דיגיטליים" והמאפשר "איכון גיאוגרפי". תאגידים פרטיים פועלים רבות לאיסוף ועיבוד מידע זה, באופן שהוגדר על-ידי רוג'ר קלארק כמציאות של מידע-מעקב (Dataveillance). שימושם רחב ההיקף של ילדים ובני-נוער ברשת מביא לכך שמידע אישי הנוגע אליהם נאסף ברשת ומעובד על-ידי תאגידים מסחריים הפועלים לשיווק ממוקד של מוצרים לילדים ובני נוער (Digital Marketing). גורמים אלו פועלים במסגרת אתרים המיועדים לילדים, אפליקציות ומשחקי רשת, ועקב כך אוגרים מידע אישי רב על אודות ילדים לצרכים מסחריים ומתוך אינטרסים כלכליים. איסוף זה נעשה, במקרים רבים, מבלי לאפשר לילדים ולבני-הנוער לדעת כי הוא נעשה, ומבלי להעניק להם אפשרות אמיתית להתנגד לכך."

69. בנוסף לאמור, ובאופן ספציפי לטיקטוק, הרי שמדובר בפלטפורמה רעילה ובעייתית במיוחד, אשר במסגרת השימוש בה ילדים נחשפים ל"אתגרי טיקטוק" מסוכנים ובעייתיים. כך, למשל, בפרסום מיום 26.1.23, בעיתון דה מרקר דווח על בני נוער וילדים, אפילו בני שמונה, שמתו כשניסו לבצע את "אתגר הבלאק-אאוט" שהתפרסם בטיקטוק.

העתק הכתבה שפורסמה בעיתון "דה מרקר" "סיבת המוות: טיקטוק" מיום 26.1.23, מצ"ב **כנספח 15**.
70. כך גם ביחס לילדים בישראל, הרי שלפי הסקר שצורף כנספח 10, כ- 56% מהקטינים שהשתתפו בסקר מדווחים כי נחשפו לתכנים בעייתיים או בלתי הולמים בטיקטוק, ו- 11% דיווחו שחוו בריונות.

71. כך, לפי דוח מחקר של "המרכז למאבק בשנאה דיגיטלית" (The Center of Countering Digital Hate), האלגוריתם 'עבורך' של טיקטוק, מפציץ את הקטינים בתוכן מזיק תוך דקות - כולל תוכן על דימוי גוף, בריאות נפשית, הפרעות אכילה וסרטונים של פגיעה בעצמי, כאשר ממוצע הזמן שנער ממוצע מבלה בטיקטוק הוא כ-80 דקות ביום. במהלך זמן זה, נערים צעירים יראו סרטונים על בריאות נפשית ודימוי גוף כל 39 שניות, תוכן על התאבדות תוך 2.6 דקות, ותוכן על הפרעות אכילה תוך 8 דקות. כמו כן, ראו דוח נוסף של CCDH מיום 28.9.23, לפיו טיקטוק מקדמת תוכן שנוגע לתרופות דמויות סטרואידים מסוכנות ואף בלתי חוקיות לבני נוער.

העתק דוח "Deadly by design" מיום 15.12.22 ודוח "TikTok's Toxic Trade" מיום 28.9.23 של מרכז CCDH, מצ"ב (בהתאמה) **כנספח 16**.

72. כמו כן, בשנים האחרונות חלה עלייה מטרידה בשיח האנטישמי ברשתות החברתיות בכלל ובטיקטוק בפרט. כך, על פי מאמר שפורסם בנושא "ספירלת האנטישמיות של טיקטוק"⁷ (נספח 17 להלן) בשנת 2021 חלה עלייה של 41% בפוסטים אנטישמיים, עלייה של 912% בתגובות אנטישמיות, ועלייה של 1375% בשמות משתמשים אנטישמיים (כמו "@eviljews"). בהשוואה לשנת 2020. עוד צוין באותו מאמר כי האלגוריתם של

⁷ Weimann, Gabriel, and Natalie Masri. 2021. TikTok's Spiral of Antisemitism. Journalism and Media 2: 697–708.

טיקטוק מוביל ל"ספירלה של שנאה" שכן הוא דוחף משתמשים שצופים בטעות בתוכן אנטישמי לצפות בעוד ועוד סרטונים מאותו סוג ובכך הוא מגביר את החשיפה של תכנים מזיקים אלו בפלטפורמה.

העתק המאמר בנושא "ספירלת האנטישמיות של טיקטוק", מצ"ב **כנספח 17**.

73. לפי דו"ח משותף שפרסם משרד התפוצות, הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העולמית⁸ מאז הטבח שביצעו מחבלי החמאס ב-7.10.2023 חלה עלייה דרמטית, של **כ-400% בשיח האנטישמי המקוון**, בהשוואה ל-17 הימים שקדמו למלחמה. עלייה זו באה לידי ביטוי גם בעשרות מיליוני מסרים אנטישמיים בתקופה זו ברשת טיקטוק כאשר היוצר היהודי סשה ברון כהן אמר לנציגי טיקטוק בשיחת ועידה כי היא "יוצרת את התנועה האנטישמית הגדולה ביותר מאז הנאצים". מטבע הדברים, ילדים רבים נחשפים לתכנים אלה.

העתק הכתבה שהתפרסמה בעיתון "Ynet" ביום 12.1.24, מצ"ב **כנספח 18**.

1. **המשיבה יודעת ומאפשרת לילדים מתחת לגיל 13 להשתמש בטיקטוק**

(1) השימוש הנרחב שנעשה בטיקטוק בקרב ילדים ונוער בעולם ובישראל בפרט

74. על אף הגבלת הגיל שטיקטוק עצמה קבעה לשימוש בפלטפורמה, מחקרים מראים כי בפועל נעשה שימוש נרחב באפליקציה בקרב ילדים ונוער. כך למשל, על פי כתבה שהתפרסמה ב"ניו יורק טיימס" בשנת 2020, כשליש מהמשתמשים בטיקטוק בארה"ב הם מתחת לגיל 14, ומספרם הוערך בכ-18 מיליון. בבריטניה, הוערך על ידי הרשויות שם, כי מספר הילדים (מתחת לגיל 13) שלהם חשבונות בטיקטוק הוא בין 1.1 ל-1.75 מיליון משתמשים וכי טיקטוק היא הפלטפורמה "השימושית ביותר" ולמשך הזמן הרב ביותר בקרב ילדים מגיל 3 עד 15 (ר' עמ' 15 להחלטה הבריטית, כהגדרתה להלן, נספח 24 להלן).

העתק כתבה מהניו יורק טיימס מיום 14.8.2020, מצ"ב **כנספח 19**.

75. גם בקרב הציבור הישראלי מדובר בפלטפורמה פופולארית ביותר. כך, נכון לחודש ינואר 2024 מדורגת האפליקציה של טיקטוק במקום הראשון בדירוג אפליקציות המדיה החברתית הרווחיות ביותר ובעלות מספר ההורדות הגבוה ביותר בישראל בקרב בעלי מכשיר אנדרואיד. כמו כן, טיקטוק דורגה במקום הראשון בדירוג האפליקציות הרווחיות ביותר בישראל בקרב בעלי מכשיר אייפון⁹.

העתק דירוג האפליקציות של האתר "SensorTower" ביחס לישראל, מצ"ב **כנספח 20**.

76. הפופולאריות של טיקטוק בולטת במיוחד בקרב ילדים בישראל. כך, על פי חו"ד המומחה המצורפת כנספח 10 לעיל, כ-69% מבני הנוער (גילאי 13-15) שיש להם טיקטוק, נרשמו לאפליקציה והחלו להשתמש בה **כשהיו מתחת לגיל 13**, מתוכם 15% בגיל 10 ואף למטה מכך!.

77. נתונים דומים עולים גם מ"דו"ח מצב האינטרנט בישראל לשנת 2022" שפרסמה בזק (נספח 21 להלן), נכון לשנת 2022 21% מהבוגרים בישראל ו-40% מהנוער בישראל משתמשים בטיקטוק. כמו כן, **כ-70% מהילדים בישראל (!) (ילד הוגדר בדו"ח בגילאים 8-12) משתמשים בטיקטוק** :

⁸Blue Stationery A4 Document (www.gov.il)

⁹<https://app.sensortower.com/top-charts?os=android&category=social&device=iphone&date=2024-01-10&country=IL>

העתק העמודים הרלוונטיים מדוח מצב האינטרנט בישראל לשנת 2022, מצ"ב **כנספת 21**.

78. מדובר בנתונים מזעזעים ובלתי נתפסים שעולים הן מחוו"ד המומחה והן מהדוח של בזק, אשר משמעותם היא שאין כל משמעות למגבלה שטיקטוק קבעה ביחס לשימוש של ילדים בפלטפורמה, ושכפועל היא **אינה אוכפת** אותה, וכל זאת ממניעים ציניים וכספיים, ותוך גרימת נזק משמעותי לילדים - הן לאור המידע הנרחב שהיא אוספת עליהם והשימוש בו והן לאור ההשפעות המסוכנות שיש לפלטפורמה זו.

79. מסקנות עגומות אלה עולות גם ממאמר שסקר את האמצעים שרשתות חברתיות מפעילות על מנת לוודא את גיל המשתמשים ואת קבלת הסכמת ההורים לשימוש בהן, כך, ומבלי למצות ניתן להיעזר באחת השיטות הבאות, **הסכמה הורית** (אישור של ההורה כי המשתמש אינו מתחת לגיל 13); **שימוש בטכנולוגיות ביומטריות**, כגון זיהוי פנים, לאימות גיל; **ניתוח דפוסי שימוש באינטרנט של המשתמש** (בדיקת גיל על ידי ניתוח היסטוריית הגלישה או 'בגרות' המשתמש דרך שאלון, תוכן שהמשתמש יצר או רכישות באינטרנט); **אימות לא מקוון** (באמצעות מסמכים כגון תעודות כאלו ואחרות); **אימות על ידי 'ערבות'** (שיטה זו כוללת בקשה ממשתמשים שאינם ההורים להעיד ברשת שילד המבקש גישה ברשת הוא בגיל הנכון); **שימוש בשירותי צד שלישי** (ישנן חברות שהתמחות שלהן היא וידוא גיל המשתמש כגון חברת Yoti המוזכרת במאמר¹⁰) וכן שיטות נוספות.

מאמר הסוקר את האמצעים לוודא גיל והסכמת הורים ברשתות חברתיות, מצ"ב **כנספת 22**.

80. אלא שבענייננו, טיקטוק אינה עושה דבר, ולא משתמשת בכל אמצעי אפקטיבי לבדיקת גיל המשתמשים. ויודגש, אין ספק כי לטיקטוק יש את היכולת לדעת מהו גילו האמיתי של המשתמש ובמדיניות הפרטיות שלה (נספח 3 לעיל) היא כאמור מודה בעצמה שהיא מעבדת את המידע האישי שהיא אוספת על המשתמש בין היתר על מנת להסיק מה **"טווח הגילאים"** שלו. כלומר הימנעות טיקטוק מלנקוט באמצעי אפקטיבי למניעת שימוש של ילדים בפלטפורמה שלה, **אינה** בשל "חוסר יכולת" אלא בשל אינטרסים כלכליים של טיקטוק, תוך התעשרות שלא כדין על חשבון הילדים.

(2) על טיקטוק הוטלו קנסות ענק ברחבי העולם ביחס להפרת זכויות ילדים

81. בחודש ספטמבר 2023 התקבלה החלטת המועצה להגנת המידע באירלנד (ה-DPC) במסגרתה נקנסה טיקטוק בסך של 345 מיליון יורו בגין פגיעה בזכויות קטינים. כך, למשל, נקבע כי טיקטוק הפרה את זכויות המשתמשים הקטינים בכך שברירת המחדל לחשבונות הקטינים היו "ציבוריים" ולא פרטיים, ובכך שהתאפשר לכל אדם (אפילו אם אינו משתמש טיקטוק בעצמו), לצפות בתכני מדיה שהועלו על ידי ילדים.

העתק החלטת הרשות להגנת מידע באירלנד (להלן: **"ההחלטה האירית"**), מצ"ב **כנספת 23**.

¹⁰ <https://www.yoti.com/>

82. כמו כן, בחודש אפריל 2023, הוטל על ידי הרשות להגנת המידע בבריטניה קנס בסך 12.7 מיליון ליש"ט על טיקטוק בגין פגיעה בזכויות המשתמשים הילדים ובגין כך שאפשרה לילדים מתחת לגיל 13 להירשם לפלטפורמה, כי טיקטוק נכשלה מלנקוט באמצעים סבירים על מנת למנוע מילדים מתחת לגיל 13 להשתמש בפלטפורמה, וכי הדבר היה ידוע לדרגים הגבוהים ביותר בחברה. כך נקבע בין היתר (עמ' 32, פס' 62):

"Given TikTok's reliance upon its Terms of Service prohibiting children under the age of 13 from using its platform, the Commissioner has further considered whether TikTok made any reasonable efforts to prevent children under 13 from accessing its services. The Commissioner has found that during the Relevant Period TikTok failed to make any such reasonable efforts"

....

"Further and in and event, the issue regarding underage child users was raised at a senior level by at least two TikTok employees, but failed to precipitate any adequate investigation or response by TikTok."

העתק החלטת הרשות בבריטניה מיום 4.4.2023 (להלן: **"ההחלטה הבריטית"**) מצ"ב **כנסת 24**.

83. יצוין, כי בהחלטה הבריטית מובאות תכתובות ומסמכים, המוכיחות כי בטיקטוק היו מודעים היטב להיקף התופעה של חשבונות ילדים מתחת לגיל 13, אך לא נעשה דבר. כך, למשל, מפורט שם מזכר פנימי שנערך בטיקטוק ובו נכתב "שחור על גבי לבן" שבטיקטוק יש "יותר מידי" ילדים, שהם סובלים באופן תדיר מהערות מיניות ולא ראויות, וכי הם הופכים למטרה עבור "טורפים" (עמ' 37 ואילך):

"We [TikTok] have too many underage users on our platform and there is no easy solution to this problem"

"Livestream comments directed to minors are frequently sexualised and inappropriate"

"The number of minors on TikTok makes it attractive to predators"

"A significant percentage of our users are underage".

84. כמו כן, בשנת 2021 טיקטוק נקנסה בהולנד בסך של 750,000 יורו על ידי רשות ההגנה על הנתונים על אי הסבר מספק של תהליכי העיבוד למשתמשים, כולל ילדים, כאשר הרשות ציינה את השימוש הנרחב בשירות על ידי ילדים בגילאי 6-18 (הוגש ערעור)¹¹. בשנת 2020 נקנסה טיקטוק על ידי ועדת התקשורת של דרום קוריאא על טיפול לקוי בנתונים לילדים¹². כך גם בשנת 2019 נקנסה טיקטוק על ידי ועדת הסחר הפדרלית בארה"ב בסך של 5.7 מיליון דולר בגין איסוף מידע על ילדים מתחת לגיל 13 בניגוד לדין¹³.

(3) התביעה שהוגשה בארצות הברית כנגד טיקטוק בגין שימוש בלתי חוקי בפלטפורמה ביחס לילדים ונוער

85. בחודש דצמבר 2023 הוגשה תביעה על ידי גופים שלטוניים שונים בארה"ב כנגד טיקטוק ופלטפורמות מדיה חברתית נוספות. עניינה של התביעה, בין היתר, בשימוש בלתי חוקי בפלטפורמה על מנת לפתות צריכה מופרזת של ילדים ונוער במוצריהם לרבות באמצעות איסוף מידע נרחב עליהם. תביעה זו צורפה להליך ליטיגציה רב מחוזית (MDL) ("Multidistrict litigation") בבית המשפט במחוז צפון קליפורניה שבארה"ב, אשר מונה מעל 400 תביעות (!) כנגד חברות מדיה חברתית שונות (ביניהן טיקטוק) בגין הנזקים שהן גורמות לילדים ונוער בארצות הברית לרבות התמכרות לאפליקציה ונזקים נפשיים (להלן: **"התביעה בארה"ב"**). בין

¹¹ https://edpb.europa.eu/news/national-news/2021/dutch-dpa-tiktok-fined-violating-childrens-privacy_en

¹² <https://www.wionews.com/world/south-korean-regulator-fines-tiktok-over-mishandling-child-data-313634>

¹³ <https://www.vox.com/the-goods/2019/2/28/18244996/tiktok-children-privacy-data-ftc-settlement>

היתר נטען בהליך בארה"ב, כי טיקטוק לא בודקת באופן אמיתי את גיל הנרשמים ולא משתמשת בשיטה אפקטיבית כלשהי לאימות גילם, ולמעשה מעודדת שימוש של ילדים באפליקציה, כך שקיים שימוש נרחב בטיקטוק על ידי ילדים מתחת לגיל 13, בניגוד לדין ובניגוד לתנאים שטיקטוק עצמה קבעה. העתק התביעה בארה"ב, מצ"ב **כנספח 25**.

(4) טיקטוק מאפשרת רישום ילדים לאפליקציה ואינה מבקשת אישור הורים

86. בניגוד להגבלת הגיל לבני 13 ומעלה שהיא עצמה קבעה בתנאי השימוש, טיקטוק מופיעה בחנות האפליקציות של אפל ("App Store") כמיועדת כביכול לבני 12+. כמו כן, בתיאור האפליקציה שמוסרת טיקטוק בחנות היא מפרטת את התוכן אליו ייחשף המשתמש כך (נספח 26 להלן):

גיל
+12
מידה מתונה או מועטה של גסויות או הומור גס
מידה מתונה או מועטה של אלימות מצוירת או דמיונית
מידה מתונה או מועטה של תוכן מיני או עירום
שימוש או אזכור במידה מתונה או מועטה של אלכוהול, טבק וסמים
מידה מתונה או מועטה של נושאים לצופים בגירים/עם רמיזות מיניות
פרטים נוספים

87. טענת טיקטוק לפיה קיימת "מידה מתונה או מועטה" של גסויות, אלימות, תוכן מיני וכו' מהווה ללא ספק מצג מטעה וכפי שהראינו בפרק ה' לעיל היקף התכנים המזיקים בפלטפורמה זו הוא נרחב ביותר. מכל מקום אף אם היינו מניחים שתכנים אלו מופיעים "במידה מתונה" (תהא משמעות מונח זה אשר תהא) ברור כי מדובר בתכנים אשר ילדים אינם אמורים להיחשף אליהם.

88. לאחר הורדת האפליקציה, אך לפני ההרשמה אליה, המשתמש מתבקש להסכים לתנאי השימוש ולמדיניות הפרטיות של טיקטוק. למעשה, טיקטוק מצהירה שיאספו את נתוני המשתמש, ישתמשו בהם, ואף ישתפו אותם. באופן תמוה תנאי השימוש הם באנגלית, כך שאין כל משמעות בהצגתם לילדים בישראל.

העתק צילומי מסך המתעדים את הליך ההרשמה לטיקטוק, מצ"ב **כנספח 26**.

89. לאחר שהמשתמש "מסכים" לתנאי השימוש, הוא מועבר מיידית לצפייה בסרטונים – עוד לפני שנרשם ואימת את גילו. בנוסף, טיקטוק בשלב זה כבר מעודדת פרסום סרטונים של המשתמש, ומעקב אחרי חשבונות וזאת למרות שבשלב זה לא ברור כלל מהו גילו של המשתמש והאם הוא מורשה להשתמש בה.

90. גם כאשר מופיעה חלונת ל"הרשמה ל-TikTok" אשר מפרטת את דרכי ההרשמה לפלטפורמה, ניתן לסגור את החלונת ולהמשיך לצפות בסרטונים כ"אורח" ללא פתיחת חשבון ולצפות בסרטונים השונים שמפרסמים משתמשים אחרים¹⁴. במקרה כזה, ילדים יכולים להשתמש כ"אורחים" בטיקטוק ולהיחשף לתכנים השונים בפלטפורמה זו, ללא כל הגבלה מצידה של טיקטוק. אפילו הודעה לאורח לפיה, אם הוא מתחת לגיל 13 אסור לו להשתמש בשירותים טיקטוק אינה מציגה.

91. מכל מקום, במידה שלמשתמש לא קיים חשבון, מפורטות דרכי ההרשמה לפלטפורמה. ככל שהמשתמש מבקש להירשם באמצעות דוא"ל, הוא נדרש להקליד את כתובת הדוא"ל שלו, וליצור סיסמה.

92. לאחר מכן, המשתמש מתבקש להכניס תאריך לידה. חשוב לציין כי גם בשלב זה לא מצוינת בשום מקום העובדה שהאפליקציה **אינה מיועדת לילדים מתחת לגיל 13**, וכי נדרשת הסכמת הורים עבור משתמשים בגילאים 13-18:

¹⁴ מי שבחר באפשרות זו, אינו יכול "לעקוב" אחר משתמשים אחרים, אינו יכול לראות תגובות ואינו יכול לסמן "לייק" לסרטון.

הרשמה >

מתי יום ההולדת שלך?
יום ההולדת שלך לא יוצג בפומבי.

יום הולדת

הבא

אוקטובר 2020	2020
נובמבר 1	2021
דצמבר 2	2022
ינואר 3	2023
פברואר 4	2024
מרץ 5	2025
אפריל 6	2026

93. ככל שהוכנס תאריך הלידה שמשמעו כי מדובר בקטין מתחת לגיל 13, טיקטוק לא מאפשרת להשלים את הרישום, אך הסיבה עצמה **אינה מצוינת**, אלא ניסוח כללי של "חוסר זכאות".

מתי יום ההולדת שלך?
יום ההולדת שלך לא יוצג בפומבי.

2 באפריל 2011

הבא

מצטערים, נראה שאינך זכאי להשתמש ב-TikTok... אנו מודים לך על התעניינותך בנו!

אישור

94. לאחר שהמשתמש נתקל בסירוב מצד טיקטוק להירשם לפלטפורמה, אין כל בעיה להירשם מחדש עם אותה כתובת דואר אלקטרוני (תוך מחיקת האפליקציה והורדתה מחדש מחנות האפליקציות – תהליך שאורך

פחות מדקה). כך, ניתן להירשם שוב, עם אותה כתובת דוא"ל, אך עם תאריך לידה שונה, שאינו של קטין מתחת לגיל 13, ואז הרישום עובר בהצלחה.

95. אם כן, במסגרת תהליך הרישום לטיקטוק – היא לא מודיעה דבר וחצי דבר לנרשמים כי האפליקציה מיועדת ומותרת לשימוש מגיל 13 ומעלה בלבד. כמו כן, לא נמסרת שום הודעה או דרישה לפיה השימוש באפליקציה על ידי קטינים (מעל גיל 13 ומתחת לגיל 18) – דורש הסכמה ברורה ומפורשת מהורי הילדים.

96. במצב דברים זה, ברור כי כל ילד, גם בגיל 8 יכול להירשם לאפליקציה ללא שום בעיה, פשוט על ידי כך שיציין תאריך לידה מוקדם יותר, כפי שגם עשו המבקשים בענייננו, וכפי שעשו מאות אלפי ילדים בישראל. כך הופכים אותם ילדים בן רגע, לחשופים לאפליקציה שעלולה לסכן אותם, לפגוע בהם, לקבל ולעשות שימוש במידע הפרטי שלהם, לגזול את זמנם, וממילא – שאינה מיועדת להם – לפי תנאי טיקטוק עצמה.

IV. טענות המבקשים

א. כללי

97. כאמור, טיקטוק מאפשרת לילדים להירשם באין מפריע לאפליקציה, וזאת ללא כל בדיקה אמיתית ואפקטיבית של גילם כאמור, וללא קבלת הסכמת הוריהם כפי שדורש הדין, ובניגוד לתנאי השירות שטיקטוק עצמה קבעה לפיהם השימוש באפליקציה הוא מגיל 13 בלבד.

98. בשל כך, מאות אלפי ילדים בישראל, נרשמים ומשתמשים באפליקציה, ללא כל בדיקה אמיתית של גילם, וללא קבלת הסכמת הוריהם. כתוצאה מכך נחשפים אותם מאות אלפי ילדים, בן רגע, לאפליקציה שעלולה לסכן אותם, לפגוע בהם, לקבל ולעשות שימוש במידע הפרטי שלהם, לגזול את זמנם, וממילא – שאינה מיועדת להם – לפי תנאי טיקטוק עצמה.

99. כמו כן, אין חולק שטיקטוק אוספת שלא כדין "מידע אישי" של ילדים. כפי שהוסבר, מדובר במידע רב ו"עמוק" ביותר, שמתעד לא רק את השימושים שעושה הילד באפליקציה עצמה, אלא גם במכשיר הטלפון עצמו. כמו כן, לאחר איסוף המידע, טיקטוק מבצעת **עיבוד וניתוח** של המידע הנרחב שאספה, בכלל זה לצורך פרסום ממומן, ובכך מתעשרת שלא כדין בסכומי עתק על חשבון הילדים.

100. כאמור, טיקטוק פועלת באופן מכוון על מנת "לגייס" את הילדים כמשתמשים בשירותיה, ומדובר למעשה ברצון "עז" אשר דורס כל נורמה חוקית, אפילו נורמה שטיקטוק עצמה קבעה בהסכם תנאי השירות. מבחינת טיקטוק, מדובר ב"מוקד רווח", ולכן הדבר "מצדיק" דרישה של זכויותיהם החוקיות של הילדים.

101. ויודגש, עניין לנו בילדים מתחת לגיל 13, שהם אחת הקבוצות הפגיעות ביותר, ואשר זקוקות להגנה ברורה של הדין ושל בתי המשפט.

102. אם כן, מצד אחד ניצבים הילדים, שהם חלשים ביותר, ומצד שני – נמצא תאגיד ענק גלובלי מתוחכם ו"רוב זרועות", בעל שווי עצום, אשר מפיק רווחי עתק מהפרת זכויות הילדים. מדובר בפערי כוחות עצומים ולא נתפסים, שמחייבים את אותו תאגיד ענק, להתנהגות זהירה ביותר, ועל הקפדה על זכויות הילדים. אלא שלצערנו, טיקטוק בחרה לפעול בדיוק ההיפך מכך, והיא מנצלת את פער הכוחות העצום בינה לבין הילדים – לשם דריסת זכויותיהם, והתעשרות שלא כדין על חשבונם, ויהי מה. בראי דברים אלה, יש לבחון את הפרות הדין המבוצעות ע"י טיקטוק.

ב. טיקטוק הפרה את הדין בכך שאפשרה לילדים להשתמש בפלטפורמה, ללא הסכמת הוריהם וללא בדיקה

אפקטיבית של גילם

103. כאמור, טיקטוק עצמה קבעה בתנאי השימוש, כי קטינים מתחת לגיל 13 אינם מורשים להשתמש בשירות.

104. בנוסף, קטין מתחת לגיל 18 נדרש לקבל הסכמה של הוריו או של אפוטרופוסו לצורך ביצוע פעולה משפטית. בוודאי קטין מתחת לגיל 13, שהוא למעשה ילד. כך נקבע מפורשות בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 ("חוק הכשרות"), קובע כך:

"3. אדם שלא מלאו לו 18 שנה הוא קטין; אדם שמלאו לו 18 שנה הוא בגיר.

פעולות של קטין

4. פעולה משפטית של קטין טעונה הסכמת נציגו; ההסכמה יכולה להינתן מראש או למפרע לפעולה מסויימת או לסוג מסויים של פעולות. יכול נציגו של קטין לבטל הסכמתו לפעולה כל עוד לא נעשתה הפעולה."

על פי סעיף 80 לחוק:

"נציג' של אדם – הוריו או אפוטרופסו הממונה, הכל לפי הוראות הפרק השני והשלישי;"

105. בענייננו, טיקטוק מצרפת ילדים לפלטפורמה, ואגב כך, גם מחתימה אותם על תנאי שימוש ומדיניות הפרטיות שלה, בניגוד לתנאי השימוש שהיא עצמה קבעה, וממילא ללא קבלת הסכמה של נציגיהם החוקיים, ובניגוד לחובה המוטלת עליה על פי החוק.

106. כאמור, לא רק שטיקטוק לא עושה פעולות אקטיביות ואפקטיביות על מנת לוודא שהנרשמים הם אכן מעל גיל 13 (וישנן דרכים רבות ומגוונות לעשות כן, ובכלל זה דרישה להצגת תעודה מזהה, קבלת אישור מההורים, היעזרות בצדדים שלישיים המתמחים בבדיקת גיל וכיוצ"ב) - היא עושה ההיפך מכך - היא מבצעת שלל מניפולציות שנועדו לגרום לילדים מתחת לגיל 13 - להירשם לשירות. התנהלות זו מפרה הן את חוק הכשרות, והן את תנאי השימוש שטיקטוק עצמה קבעה, שכן אף לשיטתה שלה השירות מיועד לילדים מגיל 13 ואילך. כלומר, לשיטתה של טיקטוק עצמה, גם הסכמת ההורים אינה אמורה לאפשר את מתן השירות - שאסור לפי תנאיה לילדים מתחת לגיל 13.

107. ודוק, הנתונים מהארץ ומהעולם (ובכלל זה חו"ד המומחה המצורפת לבקשה זו וכן הסקר של חברת בזק (נספחים 10 ו-21 לעיל), מעידים בבירור כי מאות אלפי ילדים נרשמים ומשתמשים בטיקטוק, כך שאין כל משמעות למגבלה שטיקטוק קבעה ביחס לשימוש של ילדים בפלטפורמה, ושבפועל היא אינה אוכפת אותה, וכל זאת ממניעים ציניים וכספיים, ותוך גרימת נזק משמעותי לילדים וגריפת רווחים חוקיים.

108. כאמור, על טיקטוק הוטלו קנסות כבדים ומשמעותיים ביותר בכל הקשור להפרת זכויות ילדים ברחבי העולם, ובאופן ספציפי ביחס לאי בדיקת גיל המשתמשים ואי קבלת הסכמה הורית. כך, בהחלטה הבריטית (נספח 24 לעיל), נקבע באופן מפורש שטיקטוק פגעה בזכויות המשתמשים הילדים, בגין כך שאפשרה לילדים מתחת לגיל 13 להירשם לפלטפורמה, ובכך שנכשלה מלנקוט באמצעים סבירים על מנת למנוע מילדים מתחת לגיל 13 להשתמש בפלטפורמה, ונקבע שם כאמור כי הדבר היה ידוע היטב בטיקטוק, ובכלל זה לדרגים הגבוהים ביותר בחברה. ברור אם כן, כי מדובר במדיניות ברורה ומכוונת של טיקטוק, ובהפרה ברורה, שיטתית וחד משמעית של הדין ושל תנאי השימוש על ידה, שנתמכת בנתונים, מסמכים וראיות רבים ביותר.

ג. טיקטוק הפרה את זכותם של הילדים - חברי הקבוצה - לפרטיות

109. פרטיות היא הזכות של האדם לפרטיות חייו, פעולותיו, אורחותיו, עיסוקיו, תחביביו, מעשיו, אשר כולם מהווים חלק ממה שהוא ומי שהוא. הזכות לפרטיות היא זכות חוקתית, והיא מעוגנת בראש ובראשונה בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו (סעי' 7) שם נקבע:

"פרטיות וצנעת הפרט

7. (א) כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו.

(ב) אין נכנסים לרשות היחיד של אדם שלא בהסכמתו.

(ג) אין עורכים חיפוש ברשות היחיד של אדם, על גופו, בגופו או בכליו.

(ד) אין פוגעים בסוד שיחו של אדם, בכתביו או ברשומותיו."

(וראו בעניין זה רע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי (פורסם בנבו, 25.3.2010).

110. כמו כן, קובע חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981 (להלן: "החוק") כדלקמן:

"איסור הפגיעה בפרטיות

1. לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו.

פגיעה בפרטיות מהי

2. פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

(1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת;

(2) האזנה האסורה על פי חוק;

[...]

(5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתכנו, בלי רשות

מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים

ממועד כתיבתו; לענין זה, "כתב" – לרבות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה

אלקטרונית, התשס"א-2001;

[...]

(7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם;

(8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או

משתמע;

(9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה

נמסרה;

(10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או

(9);

111. לפי תיקון משנת 2007 לסעיף 3 לחוק, "הסכמה – הסכמה מדעת, במפורש או מכללא". כלומר, נדרשת

הסכמה מדעת של האדם להעברת נתונים או פרטים אישיים. דוקטרינת ההסכמה מדעת נובעת מההכרה

בזכותו של אדם לקבל החלטות הנוגעות לגופו, מעשיו וחיו, מתוך ידע, והינה מעוגנת בהכרה באוטונומיה

הבסיסית של אדם על גופו. הסכמה מדעת משמעותה כי הסכמה לפגיעה בפרטיותו של אדם צריכה להינתן

רק לאחר שהאדם יודע ומבין את משמעות הפעולה המתבקשת, הפגיעה הצפויה והשלכותיה (ראו בירנהק,

מרחב פרטי: הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה, בעמ' 144).

112. בענייננו, אין ספק שטיקטוק הפרה את בריש גלי ובאופן בוטה את זכות הילדים לפרטיות.

113. כאמור, טיקטוק אוספת "מידע אישי" של ילדים דרך הפלטפורמה, שכולל מידע רב ביותר, שהוא כאמור לא

רק ביחס לשימוש בפלטפורמה, אלא ביחס לשימוש במכשיר הסלולר עצמו. די לעיין באלפי עמודי המידע

האישי של המבקשים המצורפים לבקשה זו (נספח 6-7 לעיל) על מנת להבין את הכמות העצומה והלא נתפסת

של המידע שטיקטוק אוספת ביחס למשתמשים הילדים. כמו כן, ולפי הצהרתה שלה, לאחר איסוף המידע,

טיקטוק מבצעת עיבוד וניתוח של המידע הנרחב שאספה, בכלל זה לצורך פרסום ממומן, ובכך מתעשרת

שלא כדין בסכומי עתק על חשבון הילדים.

114. בכך מפרה טיקטוק את סעיף 2(1) לחוק, כאשר היא בולשת ומתחקה אחרי מעשי חברי הקבוצה באופן העלול

להטרידם. ברור, כי איסוף המידע העצום הנוגע למשתמשים ושמירתו באופן שנועד לשמש את טיקטוק

לשימושה האישי וכן להיות מועבר לצדדים שלישיים כלשהם – מהווה בילוש או התחקות אחרי חברי

הקבוצה, האסורים על פי החוק.

115. כך, מפרה טיקטוק גם את סעיף 2(2) לחוק כאשר למעשה ביצעה האזנה אסורה על פי דין להודעות ולמידע

האישי של חברי הקבוצה. ברור, כי עצם העובדה שטיקטוק חשופה לכל ההודעות של חברי הקבוצה, מהווה

הפרה גורפת של סעיף זה. כמו כן, טיקטוק מפרה את סעיף 2(5) לחוק בכך שהיא מעתיקה ו/או משתמשת בתוכנם של כתבים של חברי הקבוצה, ללא רשות מחבריה הקבוצה.

116. ויודגש – נקבע במפורש בחוק כי מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית מהווה "כתב" לעניין סעיף זה (קרי כל מסר שהוא "מידע אשר נוצר, נשלח, נקלט או נשמר באמצעים אלקטרוניים או אופטיים, כשהוא נראה, נקרא, נשמע או מאוחזר באמצעים כאמור"). ברור כי טיקטוק מעתיקה את המידע אודות המשתמשים, ובכלל זה את הסרטונים שהם מעלים או משתפים, ואף מעבירה אותם לצדדים שלישיים, ללא קבלת רשות ברורה ומפורשת מחברי הקבוצה.

117. בנוסף, ברור כי מעשי ומחדלי טיקטוק מהווים גם הפרה של סעיף 2(10) לחוק, שכן היא מעבירה מידע פרטי של חברי הקבוצה לצדדים שלישיים (ולמצער, שומרת לעצמה זכות בלתי מוגבלת לעשות כן), תוך הפרה של סעיפי החוק האמורים שם.

118. יוער, כי מעשיה של טיקטוק חמורים במיוחד ביחס לתקופה שבה ברירת המחדל של חשבונות הילדים היתה פומבית ולא פרטית (עד לינואר 2021), כך שכל אדם היה יכול להיות חשוף לחשבונות של אותם ילדים שלא שינו את ההגדרה לחשבון 'פרטי' (ועל כך נקנסה כאמור טיקטוק באירלנד).

119. אפילו אם טיקטוק תטען, כי בתנאי השימוש ו/או הגנת הפרטיות ניתנה הסכמת חברי הקבוצה לאיסוף המידע או לשימוש בו, הרי שברור כי להסכמה זו אין כל תוקף.

120. **ראשית**, ה"הסכמה" הנטענת לאו הסכמה היא, משום שהיא בגדר תנאי מקפח בחוזה אחיד. זאת, הן משום שמדובר בתנאי שיש בו "משום קיפוח לקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העלול להביא לידי קיפוח לקוחות" (בניגוד לסעיף 3 לחוק החוזים האחידים, תשמ"ג – 1983). הן משום שמדובר בתנאי הפוטר את טיקטוק מאחריות שהיתה מוטלת עליה על פי דין אילולא אותו תנאי, או המסייג באופן בלתי סביר את האחריות שהיתה מוטלת עליה מכוח החוזה אילולא אותו תנאי (ולכן קמה חזקת קיפוח בהתאם לסעיף 4(1) לחוק זה). והן משום שמדובר ב"תנאי שלפיו נדרש הלקוח לאשר או להצהיר כי קרא את החוזה, או תנאי שבו הלקוח מצהיר על מעשה שעשה, על מודעותו לעניין מסוים, או על עובדה שמתקיימת בעניינו, או מאשר אותו, והכול למעט מידע שהלקוח מסר לספק בחוזה" (ולכן קמה חזקת קיפוח גם בהתאם לסעיף 4(12) לחוק). על כן יש לבטלו.

121. **שנית**, ממילא לא ניתן לומר שמדובר בהסכמה "מדעת", כנדרש לפי סעיף 3 לחוק. ברור כי הילדים אינם יכולים להבין את משמעות ההסכמה הנטענת (ככל שתטען) או את הפגיעה שתיגרם להם. כמו כן, כפי שהוסבר לעיל, במועד ההרשמה לא מופיעה הודעה כלשהי לפיה לילדים מתחת לגיל 13 אסור להשתמש באפליקציה. ודוק, איסור השימוש לילדים מתחת לגיל 13 מופיע רק בתנאי השימוש ובמדיניות הפרטיות של טיקטוק, וזאת על אף שטיקטוק יודעת היטב כי ילד מתחת לגיל 13 ככל הנראה לא יכנס לקרוא מסמכים ארוכים אלו. הדברים חמורים במיוחד שעה שתנאי השימוש כתובים בשפה האנגלית, שסביר להניח שילדים רבים בישראל אינם שולטים בה במידה מספקת על מנת להבין.

122. **שלישית**, הואיל ומדובר בילדים, ה"הסכמה" גם אינה עומדת בדרישת סעיף 4 לחוק הכשרות המשפטית, לפיה, פעולה משפטית של קטין טעונה הסכמת נציגו. מאחר שאין חולק כי בענייננו טיקטוק אינה מבקשת הסכמה כזו בפועל – הרי ש"להסכמתו" של הילד לאיסוף המידע או לפגיעה בפרטיותו, אפילו אם ניתנה, אין כל תוקף. ויודגש, נדרשת הסכמה "מדעת", כך שאותו נציג (בד"כ הורה) צריך להיות מיועד, טרם מתן הסכמתו, מהו המידע שטיקטוק תאסוף על ילדו, היכן המידע יאוחסן, לאיזו תקופה, לאילו צדדים המידע יועבר וכו'. אין כל ספק שטיקטוק לא מקבלת הסכמה שכזאת מהוריהם של הילדים.

123. לפי החוק, פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית (סעי' 4). בענייננו, לחברי הקבוצה, ובכלל זה למבקשים, נגרם נזק רב ביותר ממעשי טיקטוק, וברור כי קיים קשר סיבתי בין הפגיעה בפרטיות לבין הנזק. יוער, כי ממילא ביחס לנזק לא ממוני אין כל צורך להוכיח קשר סיבתי, כאשר הפגיעה היא בזכות לפרטיות ואוטונומיה.

ד. עשיית עושר שלא במשפט

124. בענייננו, אין כל ספק כי במעשיה ובמחדליה טיקטוק התעשרה שלא כדין בסכומי עתק על חשבון המבקשים ויתר חברי הקבוצה הילדים.

125. סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט – 1979 קובע כי "מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכייה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה".

126. בענייננו, מקור הרווח העיקרי של טיקטוק הוא כאמור באיסוף המידע על המשתמשים ועיבודו לצורך יצירת פלטפורמה יעילה עבור המפרסמים על בסיס אותו מידע אישי שנאסף. זהו מקור הרווח (העצום) של טיקטוק ועל כך מבוססים עסקיה. בהתאם לכך, אין ספק כי מדובר בהתעשרות של טיקטוק "שבאו לה מאדם אחר", קרי, על חשבון המשתמשים.

127. ודוק, ההתעשרות לטיקטוק באה בין היתר כתוצאה משימוש במשאב של חברי הקבוצה (המידע האישי שלהם, זמנם וכו'), בפגיעה באינטרסים המוגנים שלהם (ובכלל זה האינטרס שלהם לפרטיות, והאינטרסים שלהם שלא להיות חשופים ולא להשתמש באפליקציה שאינה מיועדת לילדים, אינטרס שלא להיות חשופים לתוכן שאינו מיועד לילדים וכו'), ובהפרת החובות המפורטות לעיל כלפיהם.

128. כמו כן, אין ספק כי ביחס למבקשים ולחברי הקבוצה, מדובר בהתעשרות "שלא על פי זכות שבדין", שכן הם השתמשו בטיקטוק כאשר היו מתחת לגיל 13, ושימוש זה מנוגד כאמור לדין. ויודגש, טיקטוק אמנם לא גובה תשלום עבור מוצריה, אך כמאמר האמרה הידועה "If you're not paying for the product, then you're the product". ואכן, בענייננו ילדים מתחת לגיל 13 – הם "המוצר", ועל ידי השימוש במידע עליהם – טיקטוק מתעשרת.

129. מצב דברים שבו מצד אחד, איסוף המידע נעשה תוך הפרת הדין ומצד שני, טיקטוק מתעשרת כתוצאה מעשיית השימוש בו, מהווה עשיית עושר ולא במשפט במובנו המובהק והברור ביותר, ואין ספק שהיא "המניע" להתנהגותה המפרה של טיקטוק. אם כן, אין ספק כי במעשיה ובמחדליה טיקטוק התעשרה שלא כדין בסכומי עתק על חשבון המבקשים ויתר חברי הקבוצה הילדים באופן אשר מקנה לה זכות להשבה.

130. בהקשר זה, קבע בית המשפט העליון כי ניתן להעניק סעד של השבה מכוח דיני עשיית עושר, וזאת לא רק במקרה שהוכחה הפרה של "דין חיצוני", אלא גם אם הופרה זכות "פנימית" שמקורה בדיני עשיית עושר, כמו למשל, כאשר ההתעשרות נעשתה עקב הפרת חובת תום הלב (ראו למשל: דני"א 5679/21 SANOFI S.A נ' אוניפארם בע"מ (נבו 26.12.2023)).

ה. טיקטוק מפרה את תנאי ההתקשרות עם חברי הקבוצה הקטינים

131. כאמור, תנאי השירות של טיקטוק קובעים כי השימוש בשירות מוגבל מגיל 13 ומעלה.

132. קביעה זו מטילה על טיקטוק חובה חוזית לוודא כי קטינים מתחת לגיל 13 אינם יכולים להשתמש בשירות, ולקבל את הסכמת הוריהם של הקטינים בין הגילאים 13 ו-18.

133. אלא שבפועל טיקטוק כלל אינה אוכפת את האיסור, שהיא עצמה קבעה, ומאפשרת לקטינים להשתמש בשירותיה ללא כל הגבלה, ובכך מפרה את תנאי ההתקשרות שלה עצמה. הדברים מגיעים לכדי אבסורד, שכן עצם החתמת קטינים מתחת לגיל 13 על תנאי השירות של טיקטוק, מהווה הפרה של אותם תנאי שירות.

134. ויודגש – טיקטוק לא מבצעת פעולה כלשהי, על מנת לבדוק את גילם של המשתמשים, כמו למשל דרישה להצגת תעודה מזהה, בקשה לקבלת אישור מהורי המשתמש, שימוש בקבלת פרטי אמצעי תשלום של אחד ההורים, שימוש באלגוריתם המסוגל לנתח נתונים שונים ומהם להסיק את גילו של המשתמש, בדיקה ביומטרית (למשל באמצעות תמונה של המשתמש והערכת גילו) וכיוצ"ב – פשוט שום דבר.

135. לא זו בלבד שטיקטוק כאמור לא אוכפת את האיסור, אלא שהיא מבצעת שלל צעדים ומניפולציות שתוארו לעיל – על מנת לאפשר לילדים להירשם לשירותיה. מדובר בהפרה בוטה וגסה של תנאי שטיקטוק עצמה קבעה בתנאי ההתקשרות, אך היא פועלת להפרתו בד בבד.

ו. טיקטוק מפרה את חובות האמון החלות עליה

136. הדין הישראלי מכיר בקיומה של חובת אמונים, החלה "בכל מקום שבו נתונים לאחד כוח ושליטה על זולתו" (ע"א 585/82 קוסוי ואח' נ' בנק פויכטונגר בע"מ ואח', פ"ד לח(3) 253, בעמ' 278, להלן: "עניין קוסוי"). חובת אמונים זו חלה גם בתחום המשפט הפרטי (כגון: יחסי שלוח-שולח, יחסי אפוטרופוס-פסול דין, יחסי נאמן-נהנה, יחסי דירקטור-חברה וכיו"ב). חובת האמון היא החובה של בעל הכוח לפעול בתום לב, בהגינות ולמען טובת הגשמת תפקידו וכן להעדיף את האינטרסים של הזכאי על פני קידום האינטרס העצמי שלו (ראו, בין היתר: עניין קוסוי; ע"א 610/94 בוכבינדר נ' כונס הנכסים הרשמי בתפקידו כמפרק בנק צפון אמריקה, פ"ד נז(4) 289, בעמ' 331; ע"א 741/01 קוט נ' עיזבון ישעיהו איתן, פ"ד נז(4) 171).

137. בענייננו, טיקטוק הפרה את חובות האמונים שלה כלפי חברי הקבוצה הילדים, אשר בתמימותם נתנו את מבטחם בה, וכל שרצו הוא להשתמש בשירותיה, אך במקום זאת, טיקטוק אוספת וכורה מידע רב ועצום עליהם ומשתמשת בו, שבכל הכבוד, לילדים מתחת לגיל 13 אין כל אפשרות להבין את משמעות איסופו ואת השימוש בו. הדברים מתעצמים עוד יותר, נוכח העובדה שטיקטוק היא תאגיד עצום, בעל מיליארדי משתמשים ברחבי העולם, כאשר היא גורפת רווחי עתק כתוצאה מהשימוש במידע שאספה באופן בלתי חוקי, אשר החליטה להעדיף את האינטרסים הכלכליים שלה על פני האינטרסים של חברי הקבוצה.

138. כידוע, בשל הפרת חובות האמון יש לשלול מהמפר את כל טובות ההנאה שצמחו לו בגין ההפרה, לצד פיצוי הנהנה על פגיעה שנפגע מחמת ההפרה. ראו בעניין זה, עמיר ליכט בספרו **דיני אמונות** (2013), בעמ' 263: "**הסעד המרכזי בגין הפרת חובת אמון הוא שלילה מוחלטת של כל טובת הנאה שצמחה בקשר להפרה, לצד פיצוי הנהנה על פגיעה שנפגע מחמת ההפרה**". (וראו גם דניאל פרידמן ואלרן שפירא בר-אור בספרם **דיני עשיית עושר ולא במשפט**, כרך א' בעמ' 642, מהדורה שלישית (2015)).

139. לאור האמור, אין ספק כי חברי הקבוצה זכאים לקבל לידיהם את כל טובות ההנאה שהפיקה טיקטוק מהפרת חובות האמון, והם זכאים לפיצוי עבור הפגיעה שנגרמה להם כתוצאה מהפרת החובות.

ז. טיקטוק הפרה את חובות תום הלב וההגינות

140. חובת תום הלב חלה על טיקטוק הן לאור היחסים החוזיים בינה לבין חברי הקבוצה, מכוח סעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "**חוק החוזים**"), והן מכוח עקרון תום הלב הכללי המעוגן בסעי' 61(ב) לחוק, המהווה "עקרון על" החולש על כל פעולה משפטית, גם כזו שמקורה אינו ביחסים חוזיים.

141. בהתאם להלכה הפסוקה, חובת תום הלב מחייבת לפעול ביושר, הגינות ובדרך המקובלת כלפי הצד השני. זאת ועוד, בפסיקה נקבע כי על הצד החזק בהסכם חלה חובת תום לב מוגברת (ראו ת"צ (מחוזי ת"א) 56325-16-02 **אריה שרף נ' לאומי קארד בע"מ** (פורסם בנבו, 20.03.2018)).

142. בענייננו, אין ספק כי על טיקטוק חלות חובות תום לב מוגברות, וזאת הן לאור פערי הכוחות העצומים הקיימים בינה לבין חברי הקבוצה, הן לאור העובדה שמדובר בקבוצה חלשה ופגיעה – ילדים, והן לאור מהות הפלטפורמה והסכנות שהשימוש בה טומן בחובו כלפי ילדים, ובכלל זה, פגיעה בפרטיותם. הדברים

חלים ביתר שאת, שעה שאין חולק שאין מדובר בפלטפורמה שנועדה לילדים.

143. אלא שמעשיה ומחדליה של טיקטוק המתוארים לעיל בפירוט, מהווים הפרה בוטה וקשה של חובות תום הלב וההגיונות על ידי טיקטוק. כך, למשל, ברור כי מתן אפשרות לילדים להירשם לשירות מבלי לוודא כלל ובוודאי באופן אפקטיבי כי הם מעל גיל 13, היא הפרה של חובות תום הלב וההגיונות. כך, למשל, אי קבלת הסכמתם המפורשות ו"מדעת" של ההורים לרישומם של הילדים לשירות, מהווה הפרה של חובות אלה. כך, למשל, איסוף, שמירה, והעברה של המידע של חברי הקבוצה הילדים מבלי לקבל את הסכמתם המפורשת של הוריהם – מהווה הפרה גורפת של חובות תום הלב וההגיונות שטיקטוק חייבת בו.

ח. טיקטוק הפרה את איסור ההטעיה ואת חובת הגילוי

144. בענייננו חלות הוראות חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן" או בפרק זה "החוק"). כך, "עוסק" על פי החוק הוא "מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן". "צרכן" הוא "מי שקונה נכס או מקבל שירות מעוסק במהלך עיסוקו לשימוש שעיקרו אישי, ביתי או משפחתי".

145. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן שעניינו "איסור הטעיה" קובע כדלקמן:

"(א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;

(4) השימוש שניתן לעשות בנכס או בשירות, התועלת שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם;

(14) חוות דעת מקצועית או תוצאות של בדיקה שניתנו לגבי טיב הנכס או השירות, מהותם, תוצאות השימוש בהם, והסיכונים הכרוכים בהם ...

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על פרסומת"

146. סעיף 3(א) לחוק שעניינו "איסור הפעלת השפעה בלתי הוגנת" קובע כדלקמן:

"3. (א) לא יעשה עוסק, במעשה או במחדל (בסעיף זה – מעשה), בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, דבר העלול לפגוע ביכולתו של צרכן לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה עמו, באופן שיש בו שלילה של חופש ההתקשרות של הצרכן או פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו (להלן – הפעלת השפעה בלתי הוגנת)."

147. ההלכה הפסוקה קבעה כי אי גילוי פרטים שיש חובה לגלותם מהווה הטעיה על דרך מחדל לפי סעיף 2(א) לחוק ולמעשה קיימת חפיפה בין עילת ההטעיה לעילת אי הגילוי¹⁵. בפסיקה נקבע, כי האיסור על הטעיה וחובות הגילוי נועדו להגשים את המטרות המרכזיות שביסוד החוק, קרי מסירת מלוא המידע הדרוש לצרכן לצורך קבלת החלטה מושכלת. ראו ע"א 10085/08 תנובה - מרכז שיתופי נ' עזבון המנוח תופיק ראבי (נבו), 04.12.2011, להלן: "עניין תנובה":

"האיסור על הטעיה וחובות הגילוי והסימון שהוטלו על עוסקים בחוק הגנת הצרכן כמפורט לעיל, נועדו להגשים את אחת המטרות המרכזיות שביסוד החוק והיא - מסירת מלוא המידע הדרוש לצרכן על מנת שיוכל להתקשר בעסקה התקשרות מושכלת המבטאת באופן אמיתי את העקרון בדבר חופש ההתקשרות בחושים"

148. עוד נקבע בעניין תנובה, כי קיים חוסר איזון מובנה בעסקה צרכנית בין גוף כלכלי גדול ורב זרועי (וטיקטוק היא דוגמה מובהקת לכך) לבין הצרכן הבודד.

149. בענייננו, טיקטוק לא גילתה ואף הסתירה מחברי הקבוצה – ילדים מתחת לגיל 13 – פרטים מהותיים שיש חובה לגלותם כמו גם מוסרת מידע מטעה, וזאת בין היתר: בכך שהיא מציינת בחנות האפליקציות כי השימוש הוא לילדים בני 12+ על אף שחל איסור שימוש לילדים מתחת לגיל 13; בכך שהיא מציגה מצג

¹⁵ רע"א 3814/14 חוגלה קימברלי שיוק בע"מ נ' עו"ד מיה גד מסטיי (נבו), 06.07.2015.

מטעה לפיו באפליקצייה קיימת "מידה מתונה או מועטה" של גסויות, אלימות, תוכן מיני וכו', כאשר בפועל מדובר בפלטפורמה רעילה ביותר וכאשר רוב הקטינים שהשתתפו בסקר המצורף לבקשה זו דיווחו שהם נחשפו לתכנים בעייתיים או בלתי הולמים בטיקטוק; בכך שהיא לא מגלה לילדים טרם ההרשמה שהשירות אסור למי שאינו מעל גיל 13; בכך שהיא לא כותבת ולא מציינת כי על המשתמשים הקטינים לקבל הסכמה ברורה ומפורשת מהוריהם לשימוש בפלטפורמה; בכך שהיא לא מגלה למשתמשים כי תאסוף עליהם מידע מהותי ואישי במסגרת מתן השירותים. ודוק, הואיל ומדובר בילדים – על טיקטוק ליתן גילוי נאות, ברור וחד משמעי של הפרטים האמורים – טרם ההתקשרות, ואין די בהפניה כזו אחרת לעשרות עמודים של תנאי שימוש – בוודאי כאשר מדובר בתנאי שימוש שבאופן תמוה הם בשפה האנגלית(!). כל זאת כאשר הפלטפורמה עצמה היא בעברית וגם מסמכים אחרים.

ט. טיקטוק התרשלה כלפי חברי הקבוצה

150. אין מחלוקת כי טיקטוק חבה בחובת זהירות רבה כלפי חברי הקבוצה בהינתן השירות רב העוצמה שהיא מפעילה, ובהינתן העובדה כי עסקין בילדים אשר דרושה הקפדה יתרה על זכויותיהם. כפועל יוצא מכך, טיקטוק מחויבת לנקוט בזהירות וברמת מיומנות בכל הקשור לחברי הקבוצה.

151. אלא שבענייננו, טיקטוק מפרה באופן גורף את חובת הזהירות שהיא חבה כלפי חברי הקבוצה, והיא התרשלה כלפיהם, בין היתר במעשים ובמחדלים הבאים:

151.1. בכך שהיא מאפשרת לילדים מתחת לגיל 13 להשתמש בשירותיה ללא נקיטה באמצעים אקטיביים כלשהם לסינון ו/או לוודוא גיל המשתמש וקבלת הסכמה מהוריו.

151.2. בכך שהיא אינה מקבלת את הסכמתם המלאה והמפורשת של הוריהם של הילדים חברי הקבוצה לרישום לשירותים ולאיסוף המידע עליהם.

151.3. בכך שהיא מתעלמת ממידע שיש לה ביחס לגיל המשתמשים.

151.4. בכך שהיא לא מסבירה ולא מפרטת בפני הילדים, באופן מתאים ותואם לגילם, מהו השימוש שהיא עושה במידע שהיא אוספת ו/או מהי מטרת האיסוף ו/או מי חשוף למידע ו/או לאילו צדדים שלישיים מועבר המידע ו/או כיצד נשמר המידע ולאיוזו תקופה.

151.5. בכך שהיא אוספת מידע פרטי רב ביותר על הילדים ומשתמשת בו.

151.6. בכך שהיא חושפת את המשתמשים הילדים לתכנים שונים, שלפי תנאי השימוש שלה – אינם מיועדים להם ועלולים לגרום להם נזק.

151.7. בכך שבחנות האפליקציות היא מציינת כי קיימת "מידה מתונה או מועטה" של גסויות, אלימות, תוכן מיני וכו', בעוד שבפועל קיימים תכנים מסוכנים, בעייתיים ואנטישמיים בהיקף נרחב;

151.8. בכך שהיא הופכת את הילדים "לשחקנים" בפלטפורמת הטיקטוק על כל המשתמע מכך (למשל ביחס להיותם חשופים ל"טורפים" כאלו ואחרים).

151.9. בכך שהיא מאפשרת לילדים להיחשף לתכנים של טיקטוק אף מבלי להירשם כלל.

151.10. בכך שעד לחודש ינואר 2021, ברירת המחדל של חשבונות הילדים היתה "פומבית" ולא "פרטית".

V. תנאי השירות בנוגע למנגנון בורות ותניית ברירת דין של סינגפור - מקפחים ובטלים

152. אין חולק שתנאי השירות (Terms of Service) של המשיבה הם בגדר חוזה אחיד¹⁶. כפי שיפורט להלן, מספר תניות הנכללות בתנאי השירות הן תניות מקפחות ועל כן בטלות.

¹⁶ כהגדרתו בסעי' 1 לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1983.

153. כך נקבע בסעי' 11(a) לתנאי השירות:

a. **Applicable Law and Jurisdiction.** Subject to the **Supplemental Terms – Jurisdiction Specific** →, these Terms, their subject matter and their formation, are governed by the laws of Singapore. Any dispute arising out of or in connection with these Terms, including any question regarding existence, validity or termination of these Terms, shall be referred to and finally resolved by arbitration administered by the Singapore International Arbitration Centre ("SIAC") in accordance with the Arbitration Rules of the Singapore International Arbitration Centre ("SIAC Rules") for the time being in force, which rules are deemed to be incorporated by reference in this clause. The seat of the arbitration shall be Singapore. The Tribunal shall consist of three (3) arbitrators. The language of the arbitration shall be English.

154. ראשית, תנאי שירות אשר מגבילים את זכות הגישה לערכאות באמצעות קביעת **מנגנון בוררות חובה** בסינגפור (Mandatory Arbitration) (סעיף 11) ומתייחסים למנגנון הבוררות הם מקפחים באופן מובהק וחד משמעי. כידוע, בסעיף 5 (א) לחוק החוזים האחדים נקבע כי "**תנאי בחוזה אחיד השולל או המגביל את זכות הלקוח לפנות לערכאות משפטיות – בטל**". החוק אף קובע חזקת קיפוח לתנאי בחוק אחיד הקובע כי "**כל סכסוך בין הספק והלקוח יידון בבוררות**" (סעיף 8(4) לחוק). חזקת קיפוח נוספת קבועה בסעיף 10(4) לחוק בהתייחס לתנאי שבו הספק מכתב את מנגנון הבוררות ואת התנאים על פיהם תתקיים הבוררות: "**תנאי הקובע מסירת סכסוך לבוררות כאשר לספק השפעה גדולה יותר מאשר ללקוח על תנאי הבוררות, לרבות קביעת הבורר, מקום הבוררות, תנאים שעל פיהם תתנהל הבוררות, אופן ניהול הבוררות וסדרי הדין בבוררות, והכול אף אם הספק הוכיח כי מסירת הסכסוך לבוררות כשלעצמה כאמור בפסקה (8) אינה מקפחת**". אם כן, התנאי הקובע בוררות חובה (בסינגפור!) ומונע מהמשתמשים הישראליים לפנות לערכאות משפטיות הוא ללא ספק מקפח, ועל כן בטל. לחלופין, חלה חזקת קיפוח מעצם הקביעה הגורפת למנגנון בוררות חובה, ומעצם השליטה הנתונה לחברה בקביעת מנגנון הבוררות באופן בלעדי.

155. שנית, סעי' 11(a) לעיל, קובע תניית ברירת דין אשר מכפיפה את קהל הלוחות בישראל לדין סינגפור ואין ספק כי גם תניה זו היא מקפחת באופן מובהק. כך נקבע באופן ברור ע"י כב' השופט גרוסקופף בת"צ 39292-04-13 **קלינגהופר נ' Paypal Pte** (נב 31.5.2015). שם נקבע כי כאשר מדובר בחברה הנותנת, באמצעות האינטרנט, שירות למאות אלפים של אזרחים ישראלים ומקיימת אתר אינטרנט בעברית המיועד לאזרחי ישראל, תניה המחייבת את לקוחות החברה להתדיין בבית משפט בסינגפור על פי הדין הסינגפורי היא באופן מובהק הוראה שתכליתה לחסום את דרכם של הלקוחות לממש את זכויותיהם כלפי המשיבה (וראו גם: ת"צ (מחוזי ת"א) 9139-05-18 **שי צביה נ' Agoda Company Pte. Ltd** (נב 28.06.2022, להלן: "**עניין אגודה**"), גם שם נקבע שתניה המחילה את דין סינגפור – מקפחת).

156. כמו כן, בפסק הדין בעניין **טרוים מילר**¹⁷ נקבע כי תניית דין זר בחוזה אחיד, ובפרט של חברה גלובלית עתירת כוח, היא מקפחת, אינה הוגנת ואינה ראויה, ומקנה לספק הגנה העולה על הנדרש על האינטרסים שלו, על חשבון לקוחותיו. זו היתה גם עמדת היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה בעניין טרויים וכן בעניין **אגודה**.

157. ויודגש, בתניית ברירת הדין יש משום קיפוח **קיצוני ביותר** של לקוחות טיקטוק, ובמיוחד הקטינים, אשר ימנע מהם הדין הישראלי המוכר להם ואשר נועד להגן עליהם, ובמקום זאת מוחל עליהם דין זר, שאותו אינם מכירים, שאינו ידוע להם ושהם לא יוכלו אפילו לדעת מה הזכויות שלהם לפי אותו דין. בנוסף, מדובר במתן יתרון עצום ולא הוגן למשיבה, חברת ענק, אשר למרות שהיא פונה לקהל הישראליים באופן מכוון וישיר, "תזכה" להחלת דין זר שמוכר לה היטב ואשר מקנה לה יתרון עצום בכל התדיינות משפטית בנוגע

¹⁷ רע"א 1901/20 **טרוים מילר בע"מ נ' Facebook Ireland limited** (26.07.22) ("**עניין טרויים**").

אליו, וכאשר למיטב הידיעה, הדין הסינגפורי כלל לא מכיר בהליך ייצוגי. התוצאה היחידה האפשרית בענייננו היא קביעה כי מדובר בתנייה בטלה לפי סעי' 3 לחוק החוזים האחידים.

158. זאת ועוד. באמצעות תנאי השירות מנסה המשיבה לעקוף הוראות חוק קוגנטיות, ובכלל זה חוק הכשרות המשפטית וחוק הגנת הפרטיות. כידוע, נפסק, כי לא ניתן "לעקוף" הוראות קוגנטיות בדין הישראלי באמצעות תניית ברירת דין.¹⁸ הזכות לפרטיות היא זכות חוקתית מוגנת לפי סעי' 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. סעי' 1 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, הקרוי "איסור הפגיעה בפרטיות", קובע: "לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו". כאשר לפי סעי' 3 לחוק נדרשת **הסכמה מדעת**. חוק הגנת הפרטיות קובע סנקציות פליליות.¹⁹ לא ניתן להעלות על הדעת כי לא תדרש למשל "הסכמת מדעת" לפגיעה בפרטיות, וזאת באמצעות תניית ברירת דין כוללנית בחוזה אחיד, שאף צרכן לא הבין ואינו יכול להבין. ויוער, אפילו היה מדובר בדין דיספוזיטיבי, הרי שתניית ברירת הדין נועדה לפטור את המשיבה מאחריות שהייתה מוטלת עליה לפי דין אילולא התנייה, ולכן היא מקפחת גם לפי סעיף 4(1) לחוק החוזים האחידים.²⁰

159. תנאי מקפח נוסף בתנאי השירות הוא תנאי "הגבלת אחריות" המופיע בסעיף 10 לתנאי השירות, באופן המנוגד לסעיף 3 ו-4 לחוק החוזים האחידים. כך, בסעיף 4(1) נקבעה חזקת קיפוח לפיה **"תנאי הפוטר את הספק, באופן מלא או חלקי, מאחריות שהיתה מוטלת עליו על פי דין אילולא אותו תנאי, או המסייג באופן בלתי סביר את האחריות שהיתה מוטלת עליו מכוח החוזה אילולא אותו תנאי"** בנוסף, סעיף 5(ב) לחוק קובע כי **"תנאי בחוזה אחיד הפוטר את הספק, באופן מלא או חלקי, מאחריות לנזק גוף או למעשה זדון המוטלת עליו על פי דין – בטל"**. תניית הגבלת האחריות אינה מחריגה פגיעות נזק או נזקים בזדון.

VI. אומדן הנזקים שנגרמו לחברי הקבוצה, ההתעשרות שלא כדין של טיקטוק, והצווים המבוקשים

160. כידוע, המבקשים אינם נדרשים בשלב זה להעריך את הנזקים שנגרמו לקבוצה בכללותה אלא רק להוכיח "כי לכאורה נגרם להם נזק" (סעיף 4(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות). כמו כן, בשלב זה של דיון בבקשת האישור אין צורך בהכרעה וכימות של הנזק אלא רק לאחריה.

161. בענייננו הפגיעה בחברי הקבוצה היא חמורה ביותר ונמשכת במשך שנים רבות, ולמיטב הידיעה, לפחות משנת 2017. טיקטוק פגעה ופוגעת בחברי הקבוצה, כאשר היא מאפשרת להם להירשם לשירותיה בניגוד לדין, ואוספת לגביהם מידע עצום, ללא הסכמה ובניגוד לדין, ואף מפיקה מכך רווח עצום.

162. סוג הנזק הראשון (והעיקרי) הוא הפגיעה בפרטיותם של חברי הקבוצה. הואיל ומדובר בילדים, הרי שמשמעות איסוף המידע עליהם בגיל כה מוקדם, מגדילה עוד יותר את הפגיעה בהם, שכן המידע שנאסף עשוי להיות בשימוש טיקטוק למשך כל ימי חייהם, הן כמתבגרים והן כאנשים בוגרים. בנוסף, יש להביא גם בחשבון את זהות הגוף הפוגע, שהוא תאגיד גלובלי עצום, אשר השימוש במידע ואיסופו הוא בליבת עיסוקו, כך שהנזק שנגרם לחברי הקבוצה מאיסוף המידע עליהם – על ידי גוף שכזה הוא גבוה ומשמעותי יותר. כאמור, עד לשנת ברירת המחדל של חשבונות הילדים היתה 'פומבית'.

163. נזק נוסף שנגרם לחברי הקבוצה, הוא שהם למעשה השתמשו ומשתמשים בפלטפורמה שכלל אינה מיועדת להם, נחשפים לתוכן בעייתי או מזיק (ובכלל זה תוכן אנטישמי), מכלים את זמנם בעיון ב"פיד" האינסופי של טיקטוק וכיוצ"ב.

164. בשלב זה, ובטרם העברת מלוא המידע והנתונים המצויים מטבע הדברים בידי המשיבה, המבקשים מעריכים את הנזקים הלא ממוניים שנגרמו לחברי הקבוצה בסך של **10 אלפים ש"ח** לכל חבר קבוצה.

¹⁸ עניין **טרויס**, פס' 33-35 לפס"ד השי' וילנר; פס"ד השי' מלצר בעניין **בן חמו**, בפס' (ב); עניין **אגודה**.

¹⁹ למשל, בסעיפים 30, 31, ו-31א' לחוק.

²⁰ עניין **אגודה**, בפס' 95; זמיר, בעמ' 39 ("אם הסטייה מהכלל הדיספוזיטיבי נעשית בחוזה אחיד ולטובת הספק, חזקה על סטייה זו שהיא מקפחת את הלקוח ואז דינה להתבטל או להשתנות").

165. כמו כן, יש להורות על **השבה מלאה** של הרווחים שהפיקה וטיפיק טיקטוק שלא כדין כתוצאה מהפרת זכויותיהם של חברי הקבוצה. כמובן שבעניין זה ניתן יהיה לבצע תחשיב רק לאחר קבלת מלוא הנתונים הרלוונטיים מטיקטוק. יחד עם זאת, קיים כאמור אומדן (ה"ש 4 לעיל) לפיו טיקטוק הרוויחה "פר משתמש" סך של 92 דולר בשנת 2023; 65 דולר בשנת 2022; 24 דולר בשנת 2021; 11.6 דולר בשנת 2020 וכ-5 דולר בשנת 2019.

166. הכפלת מספר הילדים בישראל בגילאי 10-12 בשנת 2023 (בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) בשיעור הילדים בישראל בגילאי 10-12 אשר משתמשים בטיקטוק (46%)²¹ מעלה כי מדובר בכ-236,624 ילדים בגילאים 10-12 אשר משתמשים בטיקטוק. אם נכפיל מספר זה ברווח "פר משתמש" של טיקטוק בשנת 2023 (92 דולר) – הרי שרק בשנת 2023 הרווח שהפיקה טיקטוק מחברי הקבוצה הוא **מעל 82 מיליון ש"ח(!)**, וביחס לכל התקופה (שנת 2019-2023) הרווח עומד על **מעל 172 מיליון ש"ח(!)**. כלומר מדובר ברווחים אדירים שטיקטוק הרוויחה **שלא כדין** באופן אשר מחייב להורות על השבת רווחים אלו והרווחים שהופקו בשנים שקדמו לכך – לחברי הקבוצה.

העתק חישוב הרווחים המוערכים של טיקטוק מחברי הקבוצה, מצ"ב **כנספח 27**.

167. בהתאם לכך, ובכל הקשור למבקשת 1, אשר פתחה חשבון טיקטוק בחודש ספטמבר 2020 כשהייתה בת 11 וחצי בלבד, סכום התביעה האישי שלה עומד על סך של 10,105 ש"ח אשר מורכב מנזק לא ממוני בשל הפגיעה בפרטיות בסך 10,000 ש"ח ומזכותה לחלקה ברווחים שהפיקה טיקטוק כתוצאה מהפרת הדין כלפיה וזאת בסך 105 ש"ח. באשר למבקש 2, אשר פתח חשבון טיקטוק בחודש יוני 2022 כאשר היה בן 12 וחצי בלבד, סכום התביעה האישי שלו עומד על סך של 10,102 ש"ח אשר מורכב מנזק ללא ממוני בשל הפגיעה בפרטיות בסך של 10,000 ש"ח ומזכותו לחלקו ברווחים שהפיקה טיקטוק כתוצאה מהפרת הדין כלפיו וזאת בסך 102 ש"ח.

VII. התקיימות התנאים לאישור התביעה כתובענה ייצוגית

א. **התובענה דנן נכללת בגדר סוגי התביעות המפורטים בתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות (סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות)**

168. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות ("החוק") קובע כי "לא תוגש תובענה אלא בתביעה כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית". התוספת השניה לחוק כוללת רשימה של עניינים בהם ניתן להגיש תובענה ייצוגית. לענייננו, רלוונטית העילה הקבועה בסעי' 1 לתוספת השניה:

"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.

169. בענייננו, אין חולק כי טיקטוק היא "עוסק" כמשמעו בחוק, ואין ספק כי התביעה עוסקת לעניין שבינו לבין חברי הקבוצה – לקוחותיה.

ב. **למבקשים עילת תביעה אישית (סעיף 4(א)(1) לחוק)**

170. המבקשים הם כאמור קטינים, אשר נרשמו לשירותיה של טיקטוק והשתמשו בהם, בטרם היו בגיל 13, וכאשר טיקטוק אספה עליהם שלא כדין מידע עצום וחסר תקנה ממש.

ג. **התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה (סעיפים 4(א) ו-8(א)(1) לחוק)**

²¹ בהתאם לסקר 68% מהילדים בני 13-15 השיבו כי הם משתמשים בטיקטוק, ומתוכם 69% החלו להשתמש לפני גיל 13. בהתאם לכך, 46% מהילדים בישראל בגילאי 10-12 משתמשים בטיקטוק ($0.46 = 0.69 \times 0.68$).

171. עמדת הפסיקה בכל הנוגע לצורך בשאלות משותפות של משפט ושל עובדה בין חברי קבוצת התובעים הינה, שדי בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות בכדי למלא תנאי זה (ראו למשל: ע"א 1977/97 **ברזני נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ**, פ"ד נה(4) 584, בעמ' 612).
172. בענייננו, כמות הניזוקים כתוצאה מהפרות הדין על ידי טיקטוק כלפי חברי הקבוצה היא בהיקף גדול, ומטבע הדברים כוללת את כל הילדים בישראל (מתחת לגיל 13) אשר נרשמו לשירותיה של טיקטוק, כאשר היקף הקבוצה הוא כה גדול, עד כדי כך שהמכשיר של תובענה ייצוגית מתבקש בנסיבות העניין, שאם לא כן ייאלץ כל ניזוק לתבוע בנפרד את טיקטוק, כאשר על פי הערכות עומד מספר חברי הקבוצה מאות אלפים.
173. בהתאם, השאלות העובדתיות והמשפטיות הניצבות בבסיס התביעה הינן משותפות, לכל חברי הקבוצה, לרבות אך לא רק:
- 173.1. האם טיקטוק מפרה את הדין בכך שהיא מאפשרת לקטינים מתחת לגיל 13 לעשות שימוש בשירותיה.
- 173.2. האם טיקטוק מפרה את הדין בכך שהיא מאפשרת לקטינים מתחת לגיל 13 להירשם לשירותיה ללא קבלת הסכמת הוריהם.
- 173.3. האם טיקטוק מפרה שלא כדין את פרטיותם של חברי הקבוצה, כאשר היא, בין היתר, אוספת עליהם מידע.
- 173.4. האם טיקטוק מתעשרת שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה.
174. כל אחד מיחיד הקבוצות נפגע מן ההתנהלות הפסולה של טיקטוק, בנסיבות דומות, אם לא זהות.
175. לכלל חברי הקבוצות יש אינטרס משותף, הן ברמה הפרטית והן ברמה הציבורית, לפיצוי בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה ממעשיה ומחדליה של טיקטוק.
- ד. קיימת אפשרות סבירה שהתביעה תוכרע לטובת חברי הקבוצה (סעיף 8(א)(1) לחוק)**
176. טענות המבקש בדבר הפרות הדין על ידי טיקטוק, מבוססות על ראיות טובות, ועל טענות משפטיות מבוססות, אשר פורטו לעיל בהרחבה.
177. לפיכך, ברור כי קיימת אפשרות סבירה, אם לא למעלה מכך, שהתביעה תוכרע לטובת חברי הקבוצה.
- ה. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין (סעיף 8(א)(2) לחוק)**
178. אין ספק כי הדרך העדיפה לבירור המחלוקת בענייננו הינה במסגרת של תובענה ייצוגית:
- 178.1. חברי הקבוצה המיוצגת, משתייכים לקבוצה גדולה מאוד, המונה אלפי או עשרות אלפי אנשים, אם לא למעלה מכך.
- 178.2. באם לא תוגש התובענה כייצוגית, לא יוגשו תובענות אישיות רגילות, בעיקר מן הטעם שנזקו של כל אחד מהתובעים הינו נזק קטן יחסית באופן אשר אינו יוצר תמריץ להגשת תובענות אישיות.
- 178.3. אי הכרה בתובענה כייצוגית עלול לגרור מצב של ריבוי התדיינות באותם עניינים, אשר יסב עלויות מיותרות למערכת המשפט כולה, גרור עומס מיותר על מערכת המשפט, ויביא לפסיקות שונות ואף סותרות.
- 178.4. על-פי סעיף 1 לחוק תובענות ייצוגיות, אחת ממטרות ההליך הייצוגי הנה אכיפת שלטון החוק על מוסדות וגופים אשר ידו של "האזרח הקטן" אינה יכולה להם. המקרה דנן הנו מקרה קלאסי להגשמת מטרה נעלה זו באמצעות מכשיר התביעה הייצוגית.
- ו. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת (סעיף 8(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות) וקיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב (סעיף 8(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות)**

179. קיים יסוד סביר, ואף למעלה מכך, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת על-ידי המבקש ובאי כוחו :

179.1. המבקשים נכונים ומסוגלים להשקיע ממרצם, זמנם וכספם, על מנת לייצג את עניינם של אחרים כמותם, שייתכן שחסרים להם המשאבים הדרושים לצורך עמידה על זכויותיהם.

179.2. הצלחת הקבוצה היא הצלחת המבקשים, ואין כל ניגוד עניינים בין האינטרסים של המבקשים ובין האינטרסים של שאר חברי הקבוצה.

179.3. לבאי כוח המבקשים ניסיון בניהול של הליכים ייצוגיים.

180. קיים יסוד סביר להניח, ואף למעלה מכך, כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב :

180.1. התובענה מבוססת על עילות אמיתיות ורציניות, וקבלתה תביא תועלת של ממש לכל חברי הקבוצה. התובענה אינה מכוונת להשיג מטרה אישית של המבקשים, שאינה מתיישבת עם האינטרסים של כלל חברי הקבוצה.

180.2. התובענה והבקשה מבוססות על שאיפה כנה לפיצוי הניזוקים על הנזקים שנגרמו להם ויגרמו להם בעקבות ההתנהלות הבלתי חוקית של טיקטוק.

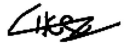
180.3. המבקש מאמין בתום לב וברצינות התובענה ובכנות סיכוייה להתקבל.

VIII. סיכום

181. לאור כל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את הבקשה ולהורות כמבוקש ברישא לה.

182. לבקשה זו מצורפים תצהיריהם של האפוסטרופסיים הטבעיים של המבקשים, שהינם קטינים, לתמיכה בעובדות המפורטות בה.

רעות זייטלבך, עו"ד

שאול ציוני, עו"ד

ב"כ המבקשים